

Michal Kaplan

**ROZVOJOVÁ
POLITIKA ZEMÍ
OECD/DAC**

OECD

Pozn.: Tento sylabus vznikl původně jako podklad pro školení pracovníků státní správy o problematice OECD/DAC v rámci projektu na zvyšování informovanosti o zahraniční rozvojové spolupráci.

V Paříži dne 3. ledna 2005, aktualizováno k 30. červnu 2006

Obsah:

1. Aktivity OECD v oblasti rozvojové spolupráce	2
<i>OECD a její orgány * Výbor OECD pro rozvojovou pomoc * Cíle DAC a jeho členská základna * Struktura orgánů DAC</i>	
2. Hlavní činnost a výsledky DAC.....	3
<i>Politický i odborný dialog o rozvojové spolupráci * Směrodatné dokumenty * Přehledy a hodnocení rozvojové politiky * Prestižní zprávy a statistiky</i>	
3. Aktuální témata v DAC.....	6
<i>Mezinárodní rozvojové cíle * Nové trendy rozvojové spolupráce * Efektivnost pomoci * Koherence politik pro rozvoj</i>	
4. Česká republika a DAC.....	8
<i>Historie vztahů ČR a DAC * Výhody a nevýhody členství v DAC * Jaká jsou kritéria vstupu * Rozvojová spolupráce ČR očima DAC</i>	
5. Rozvojová politika vybraných zemí DAC	12
<i>Spojené státy * Kanada * Dánsko * Finsko * Irsko * Japonsko * Francie * Itálie * Rakousko * Francie * Itálie * Rakousko * Německo</i>	
6. Zprávy ze zasedání DAC	18
<i>Zpráva o činnosti SM Paříž 2002 * Zpráva o činnosti SM Paříž 2003 * Zpráva SM Paříž 2004 * Zpráva SM Paříž 2005</i>	

Přílohy

1. Přehled ODA členů DAC * 2. Aktuální seznam příjemců DAC *
 3. Glosář hlavních pojmů * 4. Priority práce DAC * 5.
 Organigram sekretariátu DAC * 6. Harmonogram zasedání DAC
 * 7. Statistiky české ODA * 8. Kritéria vstupu nových členů * 9. Co je a není ODA * 10. Miléniové rozvojové cíle

Seznam boxů:

Spolupráce mezi OECD a NEPAD.....	3
Jak vznikl cíl 0,7% HNP.....	5
Miléniové cíle OSN	6
Horizontální projekt OECD o koherenci	7
Notes on non-DAC members: Czech Republic	8
Rozvojová strategie OECD a priority na 2005-06.....	19
Barcelonské cíle EU a jak k nim přispívá OECD/DAC.....	20
Outreachová strategie DAC a spolupráce s nečleny	21

OECD

OCDE

OECD

OCDE

OECD

OCDE

1. Aktivity OECD v oblasti rozvojové spolupráce

OECD a její orgány

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (*Organisation for Economic Co-operation and Development – OECD*) je mezivládní organizace, která sídlí v Paříži. Dnes sdružuje 30 zemí světa, jejichž společným rysem je nejen vysoká životní úroveň a ekonomická vyspělost založená na tržním hospodářství, ale rovněž víra ve sdílené demokratické hodnoty. ČR je členem organizace od roku 1995. OECD byla založena v roce 1961 s cílem podpořit hospodářský rozvoj a mezinárodní ekonomickou spolupráci. Za tímto účelem se v několika desítkách výborů OECD schází zástupci z členských zemí, aby si vyměňovali zkušenosti jak nejlépe postupovat v různých oblastech. Záběr OECD je velmi široký – sahá od ekonomické či fiskální politiky, přes sociální politiku a trh práce, zemědělství či politiku životního prostředí až po obchod, investice či vědeckotechnickou politiku.

Výbor OECD pro rozvojovou pomoc (DAC)

Jednou ze široké řady činností OECD je také politika rozvojové spolupráce, tedy ty aktivity vyspělých zemí, jejichž cílem je podpořit sociálně-ekonomický rozvoj v méně rozvinutých částech světa. Příslušný výbor OECD k tomu určený se nazývá Výbor pro rozvojovou pomoc (*Development Assistance Committee – DAC*). Výbor DAC je součástí organizace od samého počátku (vznikl již v roce 1961), což potvrzuje jeho význam. Dalším specifikem oproti ostatním výborům OECD je vysoká frekvence zasedání – DAC se schází pravidelně cca jednou měsíčně na úrovni pařížských delegátů a navíc jednou ročně na úrovni ministrů zodpovědných za rozvojovou spolupráci respektive šéfů rozvojových agentur (tzv. *High Level Meeting*). Jednání výboru řídí jeho volený předseda, kterým je od roku 2003 Richard Manning z Velké Británie.

R. Manning

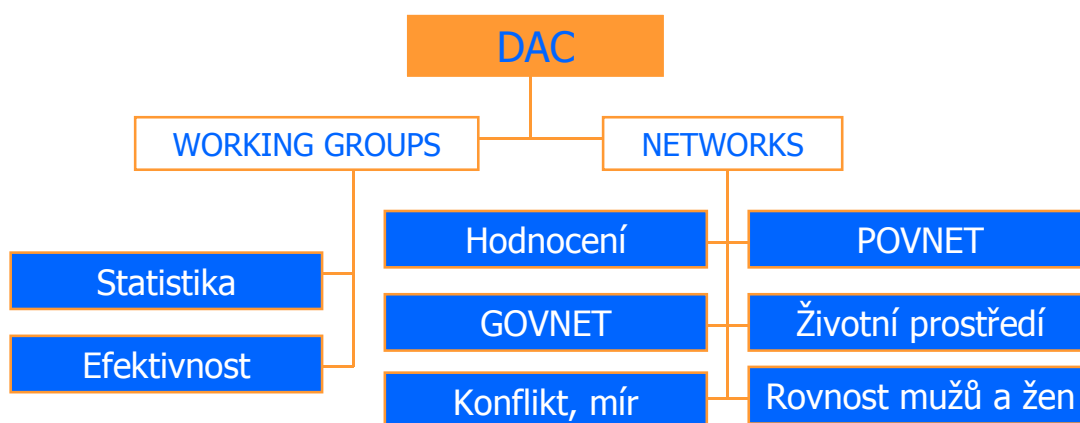
Cíle DAC a jeho členská základna

Smyslem OECD je na základě zkušeností členských zemí hledat řešení jak zlepšit jednotlivé vládní politiky. V oblasti politiky rozvojové spolupráce se konkrétně jedná o to, jak co nejlépe koordinovat, zefektivnit a zvýšit rozvojové úsilí dárcovských zemí. Výbor DAC je pro tuto koordinaci vhodným místem, neboť sdružuje země, které poskytují plných 95% světové rozvojové pomoci. Těchto zemí je dnes 22 (všech 15 "starých" zemí Evropské unie, dále Norsko a Švýcarsko, z mimoevropských pak USA, Kanada, Japonsko, Austrálie a Nový Zéland). Členem DAC je navíc i Evropská komise, která je brána jako samostatný dárc. Zbývající země OECD včetně ČR nejsou formálně členy DAC, ovšem mohou se všech jeho zasedání účastnit (blíže o spolupráci ČR s DAC viz kapitola 4). Pozorovatelský statut v DAC mají i zástupci tří mezinárodních organizací: Světové banky, MMF a UNDP.

Struktura orgánů DAC

Problematika rozvojové spolupráce je velmi rozsáhlá, proto na podporu činnosti DAC existuje sekretariát, který je jednou ze součástí pařížského sídla OECD a čítá zhruba 70 stálých zaměstnanců a externích konzultantů (viz příloha č. 5). Široký záběr DAC rovněž vedl k vytvoření řady pracovních skupin, které se věnují specifickým oblastem a sdružují odborníky z členských zemí. Dnes funguje 9 takovýchto skupin a sítí:

- *Working Party on Statistics* (zabývá se definicí rozvojové pomoci a statistickým výkaznictvím, sleduje objemy rozvojové pomoci)
- *Working Party on Aid Effectiveness and Donor Practices* (vedle objemu pomoci záleží i na její efektivnosti a harmonizaci, což je hlavní náplní této pracovní skupiny)
- *Network on Development Evaluation* (hodnocení rozvojových projektů a programů)
- *Network on Gender Equality* (důraz na rovnoprávnost žen a jejich roli v rozvoji)
- *Network on Environment and Development Co-operation* (ochrana životního prostředí v rozvojové spolupráci)
- *Network on Poverty Reduction* (ekonomický růst, soukromý sektor, infrastruktura a jejich vliv na omezení chudoby)
- *Network on Governance* (dobrá veřejná správa a instituce jako předpoklady rozvoje)
- *Network on Conflict, Peace and Development Co-operation* (bezpečnostní aspekty rozvojové spolupráce)
- *Fragile States Group* (zabývá se zranitelnými a nestabilními zeměmi).

2. Hlavní činnost a výsledky DAC

Politický i odborný dialog o rozvojové spolupráci

Unikátní role OECD/DAC spočívá v tom, že narozdíl od Světové banky či agencí OSN nerealizuje přímo projekty v rozvojových zemích, ale vede dialog mezi jednotlivými dárči o tom, jak nejlépe rozvojovou pomoc realizovat. Další výhodou OECD je její multioborový charakter, neboť může využít širokou síť svých výborů a zohlednit tak různé průřezové aspekty. Aktivity rozvojové spolupráce totiž úzce souvisejí s dalšími oblastmi, jako je obchodní politika (celní preference pro dovozy z rozvojových zemí), ochrana životního prostředí (koncept udržitelného rozvoje), věda a technologie (využití informačních technologií v procesu rozvoje) a další. Rovněž je podstatné, že DAC tento dialog nevede pouze v uzavřeném kruhu vyspělých zemí OECD, ale navázal partnerství s dalšími mezinárodními organizacemi a samotnými rozvojovými zeměmi (např. africkými zeměmi sdruženými v *NEPAD*).

Spolupráce mezi OECD a NEPAD

Společné přehledy OECD-NEPAD o rozvojové efektivnosti jsou do jisté míry pionýrským počinem, který vychází z Monterreyského konsensu. Na straně OECD se bude hodnotit objem pomoci, její efektivnost (vč. harmonizace) a koherence politik, na straně afrických partnerů pak politická a ekonomická kritéria a budování kapacit. První zpráva o vzájemné efektivnosti OECD-NEPAD byla zveřejněna v roce 2005 a bude aktualizována vždy v dvouletém intervalu a předkládána ministrům financí, resp. rozvojovým ministrům na straně OECD. Zvláštní pozornost je třeba věnovat vytvoření statistických kapacit, nicméně se nesestavuje žádný žebříček zemí, půjde o skupinové hodnocení s cílem identifikovat "nejlepší praxi".

Směrodatné dokumenty v oblasti rozvojové spolupráce

Výsledkem politického dialogu v DAC a činnosti expertů v jednotlivých pracovních skupinách jsou tzv. směrodatné dokumenty v oblasti rozvojové spolupráce (zkráceně: směrnice). Tyto dokumenty staví na zkušenostech jednotlivých dárců a vytyčují nejlepší praxi pro provádění rozvojové politiky. V průběhu let mnohé směrnice DAC udávaly aktuální trend v rozvojové spolupráci a staly se významným zdrojem i pro ostatní mezinárodní organizace. Přelomovým dokumentem DAC je „*Shaping the 21st Century*“ z roku 1996, který vytyčuje rozvojovou strategii mezinárodního společenství pro první polovinu nového století. Další směrnice DAC jsou více specifické a obsahují soubor doporučení vždy pro konkrétní oblast:

- Směrnice o rovnoprávnosti žen a posílení role žen v rozvojové spolupráci (1998)
- Směrnice na pomoc při předcházení násilným konfliktům (2001)
- Směrnice o posílení obchodních kapacit pro rozvoj (2001)
- Strategie pro udržitelný rozvoj – praktická směrnice (2001)
- Směrnice DAC pro omezení chudoby (2001)
- Směrnice o zahrnutí tzv. konvencí z Ria do rozvojové spolupráce (2002)
- Směrnice o harmonizaci donorských praktik (2003)
- směrný dokument o roli zdraví v boji proti chudobě (2003)
- dobrá praxe a politika na reformu bezpečnostního systému (2004)
- referenční dokument o environmentálních fiskálních reformách (2004)
- boj proti chudobě cestou ekonomického růstu - směrný dokument (2006)
- využití rozvojové pomoci na podporu soukromých investic - směrnice (2006).

Přehledy a hodnocení rozvojové politiky jednotlivých dárců

Další specifickou funkcí DAC je publikování přehledů, v nichž pravidelně cca jednou za čtyři roky hodnotí rozvojovou politiku svých členů (tzv. *peer reviews*). Ještě důležitější než vlastní publikace je celý proces hodnocení. Pařížský sekretariát nejprve zpracuje detailní zprávu o rozvojové politice hodnocené země, která slouží jako podklad pro samotný přehled. Dvě ze zbývajících zemí DAC jsou jmenovány jako tzv. *examinátoři*, tj. účastní se přípravy zprávy i monitorovacích misí a mají hlavní slovo během projednávání přehledu. Hodnocenou zemi na tomto zasedání zpravidla zastupuje vysoký představitel ministerstva či agentury zodpovědné za rozvojovou spolupráci. Na závěr zasedání předseda DAC shrne poznatky a doporučení pro hodnocenou zemi, která jsou významným vodítkem pro její další postup. A právě v tom spočívá unikátnost procesu hodnocení – ačkoliv tato doporučení nejsou formálně závazná, de facto představují vůli a tlak mezinárodního společenství dárců (tzv. „*peer pressure*“). Blíže o výsledcích a doporučení přehledů rozvojové politiky některých zemí DAC viz *kapitolu 6*.

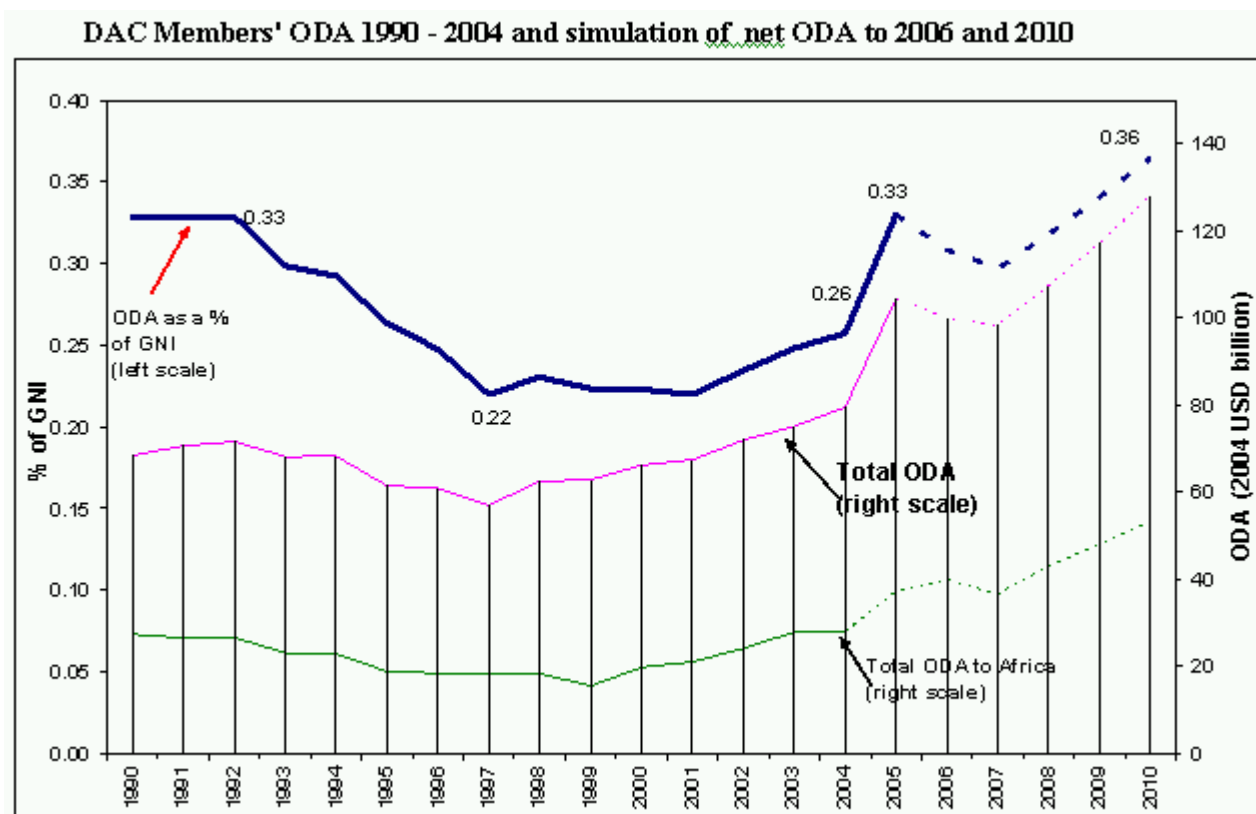
Prestižní zprávy a statistiky o rozvojové pomoci

OECD/DAC je rovněž známé tím, že publikuje výroční zprávy o rozvojové spolupráci (*DAC Development Co-operation Reports*), které shrnují aktuální mezinárodní trendy v této oblasti. Součástí výročních zpráv je rovněž obsáhlá statistická příloha. Statistiky rozvojové pomoci jsou jedním z nejvýznamnějších produktů DAC a jsou pro svou srovnatelnost a kvalitu přejímány ostatními organizacemi, akademiky a médii. Právě DAC stanovuje a dále upřesňuje závaznou definici tzv. oficiální rozvojové pomoci (*Official Development*

Assistance – ODA). Jako ODA jsou považovány ty toky peněz, materiálu či technické pomoci, které (blíže k vykazatelnosti ODA viz příloha č. 9):

- jsou poskytovány oficiálními vládními institucemi dárcovské země (narozdíl např. od soukromé pomoci či zahraničních investic)
- s cílem udržitelného sociálně-ekonomického rozvoje (narozdíl od toků jejichž cíle jsou komerční či bezpečnostní – např. vojenská pomoc je z ODA vyřazena)
- mají tzv. koncesionální charakter (tj. jde o skutečnou pomoc ve formě nenávratného grantu či alespoň půjčky, která má zvýhodněné podmínky oproti běžným tržním podmínkám)
- směřují do rozvojových zemí v části I seznamu DAC - narozdíl od tzv. transfornačních ekonomik v části II seznamu (seznam DAC viz příloha č. 2).

Jak vznikl závazek 0,7% HNP:

Doporučení věnovat 0,7% HNP na rozvojovou pomoc přinesla poprvé v roce 1969 tzv. Pearsonova komise ve své průlomové zprávě *"Partners in Development"*. Tento cíl byl později přijat OSN v roce 1970, vtělen do tzv. druhé rozvojové dekády OSN a stal se významným měřítkem rozvojové politiky. Pearsonova komise si kladla za cíl zvýšit růst rozvojových zemí na 6% ročně a za tímto účelem považovala za potřebné vnější zdroje v objemu 1% dárcovského HNP. Tím pouze převzala objemový cíl 1%, který již dříve vyjádřila Světová rada církví na svém zasedání v Nyborg Strand v roce 1958. Doporučení 1% po několika upřesněních přijala i první konference UNCTAD v roce 1964 a o čtyři roky později se k němu přihlásili ministři DAC. Doporučení 1% původně zahrnovalo všechny vnější zdroje, jak veřejné, tak soukromé (přímé zahraniční investice). Někteří experti však poukázali, že pro vlády je nemožné se zavázat k takovému cíli, protože nemají kontrolu nad soukromými toky. Proto vznikl nový cíl 0,7% HNP, který se vztahuje pouze na veřejné zdroje, tj. oficiální rozvojovou pomoc. Při vyčíslení tohoto cíle byl mj. zohledněn tehdejší poměr mezi rozvojovou pomocí a dlouhodobými soukromými toky, které se tehdy podílely asi jednou třetinou. Kvantitativní cíl 0,7% v současnosti splňuje jen pět dárců (Norsko, Dánsko, Nizozemí, Švédsko a Lucembursko) a několik dalších vlád se k němu zavázalo explicitně (Francie, Belgie) či implicitně (V. Británie); navíc existuje kolektivní závazek v rámci EU (do roku 2010 dosáhnout min. 0,56%). Ostatní dárci se k němu výslovně nezavázali a tak se na ně vztahují pouze nejrůznější formulace dobrých úmyslů opakovaně vtělené do závěrů světových konferencí (mj. Monterreyský konsensus).

3. Aktuální témata v DAC

Mezinárodní rozvojové cíle

Byl to právě DAC, který v polovině 90. let přišel s myšlenkou sebrat a doplnit jednotlivé závazky vzešlé z významných světových konferencí v Riu, Káhiře, Pekingu či Kodani do uceleného souboru tzv. mezinárodních rozvojových cílů. Tyto cíle jsou přitom snadno kvantifikovatelné (např. podíl lidí žijících s příjmem pod 1 USD na den) a časově ohraničené (tj. snížit tento podíl do roku 2015 oproti roku 1990 minimálně o 1/2), takže lze jednoznačně zjistit, zda byly či nebyly splněny. Neméně významné je, že se k těmto cílům postupně zavázaly všechny země a mezinárodní organizace, když byly jako tzv. rozvojové cíle milénia (*Millennium Development Goals – MDGs*) vtěleny to závěrů klíčového summitu OSN v roce 2000. DAC nadále využívá svou statistickou kapacitu a monitoruje, jak jsou jednotlivé cíle naplňovány.

Miléniové cíle OSN (bližší viz příloha č. 10):

- 1) omezení extrémní chudoby a hladu
- 2) dosažení univerzálního základního vzdělání
- 3) podpora rovnoprávného postavení žen
- 4) omezení dětské úmrtnosti
- 5) omezení mateřské úmrtnosti
- 6) boj s HIV/AIDS, malárií a ostatními nemocemi
- 7) zajištění ekologické udržitelnosti
- 8) nastolení globálního partnerství pro rozvoj

Nové trendy rozvojové spolupráce

Jak již bylo řečeno, strategický dokument DAC „*Shaping the 21st Century*“ se stal přelomem, neboť poprvé vytyčil prvky nového přístupu k mezinárodní rozvojové spolupráci. Tyto prvky byly postupně převzaty ostatními mezinárodními organizacemi a objevují se v závěrech významných mezinárodních konferencí. Zejména tzv. *Monterreyský konsensus* vzešlý z Mezinárodní konference o financování rozvoje (FfD) z roku 2002 vystihuje toto "nové rozvojové paradigma":

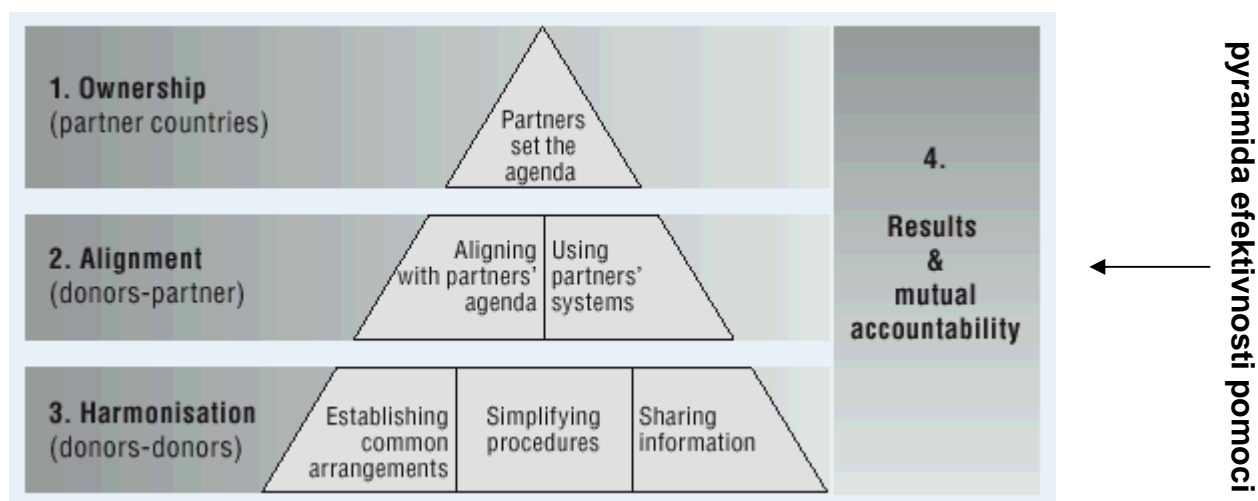
- *Vzájemná odpovědnost* – rozvojové země musí zlepšit demokracii, lidská práva a boj proti korupci, nastolit zdravé ekonomické prostředí a vybudovat efektivní instituce, zatímco vyspělé země je za to mají podporovat zvýšenou rozvojovou pomocí, větším přístupem na své trhy a opouštěním dluhů (zejména v rámci *HIPC iniciativy*);
- *Národní priority* – primární zodpovědnost za svůj osud leží na rozvojových zemích samotných, což na druhé straně znamená, že dárci by při poskytování rozvojové pomoci měli respektovat jejich prioritní potřeby vyjádřené v tzv. národních strategiích boje proti chudobě (PRSPs);
- *Partnerství* – monterreyská konference potvrdila, že předpokladem úspěchu je vzájemná spolupráce vlád, mezinárodních organizací, podnikatelské sféry i nevládního a občanského sektoru.

Efektivnost pomoci

Objem pomoci a její efektivnost jsou dvě strany stejné mince. Odhaduje se, že k naplnění *MDGs* je třeba celosvětovou ODA asi zdvojnásobit, ale zároveň je třeba dbát, aby tyto peníze byly vynaloženy co možná nejefektivněji. Zde je opět velký prostor pro DAC, který v průběhu posledních let identifikoval několik cest ke zvýšení efektivnosti rozvojové pomoci:

- a) *nevázání pomoci* („untying“) – v roce 2001 přijal DAC doporučení o nevázání pomoci pro nejméně vyspělé země (LDCs), podle něhož by se dárci měli zdržet praktiky, kdy podmiňují realizaci rozvojového projektu nákupem zboží a služeb pouze od firem ze své země
- b) *sladění pomoci s národními rozvojovými strategiemi* – zkušenosti dokazují, že nejefektivnější je ta pomoc, která zapadá do potřeb partnerských zemí vyjádřených v národních rozvojových strategiích, nikoliv je jim vnucována zvenčí
- c) *harmonizace donorských praktik* – stejnojmenná směrnice DAC se stala základem pro tzv. Římskou deklaraci z roku 2003, ve které se hlavní dárci zavázali sladit a zjednodušit své procedury, aby tak nezatěžovali omezené kapacity rozvojových zemí
- d) *selektivita pomoci* – v duchu Monterreyského konsensu panuje přesvědčení, že rozvojová pomoc by měla být přednostně poskytována zemím, které dodržují demokracii a vytvoří příznivé prostředí pro efektivní uplatnění této pomoci (tzv. good governance)
- e) *řízení pomoci založené na výsledcích* – dárci by měli zaručit, že jednotlivé rozvojové projekty nejsou realizovány samoučelně, nýbrž jejich úspěšnost posuzovat podle skutečných a měřitelných výsledků (nejlépe spjatých s MDGs).

Za účelem zlepšení efektivity a koordinace pomoci se v Paříži v březnu 2005 uskutečnilo druhé Forum na vysoké úrovni (HLF-2), které přijalo tzv. *Pařížskou deklaraci o efektivnosti pomoci*. Deklarace shrnuje hlavní kroky ke zkvalitnění rozvojové pomoci jak na straně dárců, tak partnerských zemí (v této souvislosti se hovoří o tzv. pyramidě efektivnosti). Součástí deklarace je soubor 12 konkrétních indikátorů pokroku, které budou průběžně monitorovány. Další forum na vysoké úrovni se uskuteční v roce 2008 v Ghaně. Více informací na <http://www.aidharmonization.org/>, indikátory Pařížské deklarace jsou v příloze č. 11.

Koherence politik pro rozvoj

OECD/DAC stojí u zrodu tohoto relativně mladého, nicméně stěžejního konceptu. Koherence totiž znamená, že nejen samotná rozvojová pomoc, ale i ostatní politiky vyspělých zemí (obchodní politika, zemědělská politika,

3 pilíře koherence politik pro rozvoj:

- 1) politická vize a závazek na vysoké úrovni
- 2) vhodný mechanismus pro meziresortní koordinaci
- 3) dostatečné analytické kapacity a znalosti o tom jak jednotlivé politiky ovlivňují rozvoj

migrační politika tad.) mohou mít významné dopady na rozvojové země. Např. nemá příliš smysl poskytovat rozvojovou pomoc na podporu venkovských oblastí, když je toto úsilí převáženo negativními dopady zemědělských dotací a ochrannářských opatření ve vyspělých zemích. Nebo vízová a imigrační politika: imigranti z rozvojových zemí mohou ze své mzdy podporovat blízké v domovských zemích, migrace však může mít i negativní dopady v podobě "úniku mozků". Účelem koherence je tedy eliminovat tyto negativní dopady a v lepším případě přímo sladit jednotlivé politiky s cíli rozvojové spolupráce. OECD v této oblasti může dobře využít svůj multioborový charakter. Proto vznikl *Horizontální projekt OECD o koherenci politik pro rozvoj*.

4. Česká republika a DAC

Historie vztahů ČR a DAC

ČR vstoupila do OECD v roce 1995, ale členem Výboru pro rozvojovou pomoc se nestala. Ani dnes nesplňuje všechny podmínky plného členství, a tak se činnosti DAC účastní pouze jako pozorovatel. Podobné postavení má několik dalších zemí OECD/nečlenů DAC: Polsko, Maďarsko, Slovensko, J. Korea, Mexiko, Turecko a Island. Zástupci ČR se doposud účastnili zejména zasedání DAC na úrovni pařížských delegátů a jednou ročně zasedání DAC na vysoké úrovni (HLM), v poslední době se zvyšuje i zapojení do pracovních skupin DAC. ČR jako pozorovatel poskytuje krátký přehled o své rozvojové spolupráci do výroční zprávy DAC a pravidelně vyplňuje zjednodušené statistické dotazníky pro potřeby výkaznictví ODA. V posledních letech proběhlo několik setkání mezi představiteli DAC, resp. pařížského sekretariátu, a zástupci Ministerstva zahraničních věcí ČR zodpovědných za koordinaci rozvojové spolupráce.

Výhody a nevýhody členství v DAC

Členství v DAC je především vyjádřením pozice, že příslušná země patří k nejvyspělejším zemím světa, je čistým dárcem rozvojové pomoci a přejímá tak díl odpovědnosti za mezinárodní rozvoj.

Notes on non-DAC members: Czech Republic

(úryvek ze Zprávy DAC za rok 2005 - rozvojová politika ČR)

In 2004, Czech ODA increased by 5% in real terms and reached USD 108.2 million which represents 0.11% of national income. The increase was due primarily to the Czech contribution to the EU development budget (USD 33.6 million). Czech ODA to economies in transition amounted to USD 13.5 million in 2004. All assistance was provided in the form of grants.

The Czech ODA in 2004 comprised bilateral investment projects (about 13% of the total), technical assistance and scholarship programmes (7% and 3%), special programmes in the Middle East and the Balkans (14%), assistance to refugees and other humanitarian aid (7% and 2%), debt relief (10%), administrative costs including public awareness (4%). Multilateral assistance (including through the EU budget) amounted to 41% of the total. In geographical terms, bilateral aid was focused on the Balkans, South-East Asia and the Middle East (Iraq and Afghanistan). The main thematic focus was on good governance, environmental protection, education and health.

In 2004, vigorous reforms of the Czech development cooperation continued. Main goals of the Czech development cooperation were defined in the Principles of the International Development Cooperation after the Accession of the Czech Republic to the European Union, which were approved by the Government in 2004. Czech development cooperation is now based on mid-term programmes with eight priority countries – Angola, Bosnia and Herzegovina, Moldova, Mongolia, Serbia and Montenegro, Vietnam, Yemen and Zambia.

The Czech Republic also puts emphasis on increasing transparency, improving awareness of the expert and general public and gradual building of a broad development platform in support of the Czech development cooperation. In this respect, the Ministry of Foreign Affairs and its Development Centre have launched dedicated web sites (<http://www.mfa.cz/aid>). Besides that, the Summer School of Development Cooperation, attended by a number of Czech and foreign students, is organised annually.

ČR se k této pozici blíží - i když sama přijímala podstatnou pomoc ze zahraničí, obnovila v polovině 90. vlastní program zahraniční rozvojové pomoci a řadí se do skupiny tzv. nastupujících dárců (*emerging donors*). Významným mezníkem, který naši zemi zařadil mezi nejvyspělejší země světa, byl vstup do EU a tzv. *graduace* v rámci klasifikace Světové banky. Členství v DAC lze proto považovat za logické vyústění tohoto vývoje a ČR o něj ve střednědobém horizontu usiluje. Členství v DAC by však nemělo být vnímáno jako cíl sám o sobě, ale spíše jako prostředek pro splnění širších cílů české rozvojové spolupráce.

Jaká jsou kritéria vstupu do DAC

Členství v DAC přinese ČR prestiž a lepší pozici na mezinárodní scéně a možnost se aktivně podílet na formulování mezinárodních rozvojových trendů. Na druhé straně bude znamenat i převzetí některých závazků. Co tedy musí všechno země jako ČR splnit, aby mohla usilovat o členství ve výboru DAC (ke kritériím vstupu blíže viz příloha č. 8):

- splnit právně závazná pravidla DAC (např. o vázané pomoci a úvěrovém financování), stejně jako se přihlásit k existujícím doporučením a směrnicím DAC (právně závazných pravidel je z podstaty činnosti OECD/DAC minimum, nicméně i formálně nezávazná doporučení a směrnice mají značnou politickou a morální váhu);
- poskytovat detailní statistiky ODA a každoroční popis rozvojové politiky (tj. v mnohem detailnější formě než je vyžadováno od pozorovatelů);
- podrobit se pravidelným přehledům a hodnocení rozvojové politiky "*peer reviews*" a sami vystupovat jako examinační běže... přehledů ostatních zemí;
- mít rozsáhlý program rozvojové spolupráce či alespoň střednědobý plán pro dosažení určitého cíle ODA (za měřítko „rozsáhlosti“ programu ODA lze považovat hranici 100 mil. USD nebo 0,2% HNP, což je zhruba úroveň nejnižších současných členů DAC).

Rozvojová spolupráce ČR očima DAC

Ačkoliv neexistuje ideální model rozvojové spolupráce (viz schémata) a každá země DAC je jiná, ze závěrů různých přehledů, směrnic i nedávno publikované studie "*Managing Aid*" lze vyvodit některé společné rysy „standardní dárcovské země“. A právě srovnáním těchto standardů se stávající situací v ČR lze posoudit, co nám ještě do plnohodnotného členství v DAC chybí a z toho vyvodit doporučení pro českou rozvojovou politiku:

Základní strategický dokument – formulovat a závazně přijmout základní strategický dokument, kterým se dárci přihlásí k odpovědnosti za mezinárodní rozvoj ve smyslu aktuálních trendů, boj proti chudobě vyhlásit jako hlavní cíl rozvojové spolupráce;

Veřejná informovanost a podpora – transparentně informovat o rozvojových aktivitách (webové stránky, výroční zprávy atd.), zahájit širokou veřejnou a politickou debatu o cílech a provádění rozvojové spolupráce, podporovat rozvojová studia;

Finanční objem pomoci – zvýšit objem ODA/HNP alespoň na úroveň nejnižších členů DAC, za tímto účelem sestavit střednědobý výhled rozpočtu, nejlépe doplněný o explicitní cíl ODA vyslovený na vysoké politické úrovni;

Teritoriální zaměření pomoci – koncentrovat se na omezený počet partnerských zemí, zvýšit podíl nejméně vyspělých zemí (zejména v sub-saharské Africe);

Sektorové zaměření – především podporovat MDGs, tj. základní sociální služby jako je školství či zdravotnictví, vedle toho věnovat pozornost i průřezovým cílům (životní prostředí, rovnoprávnost žen, good governance);

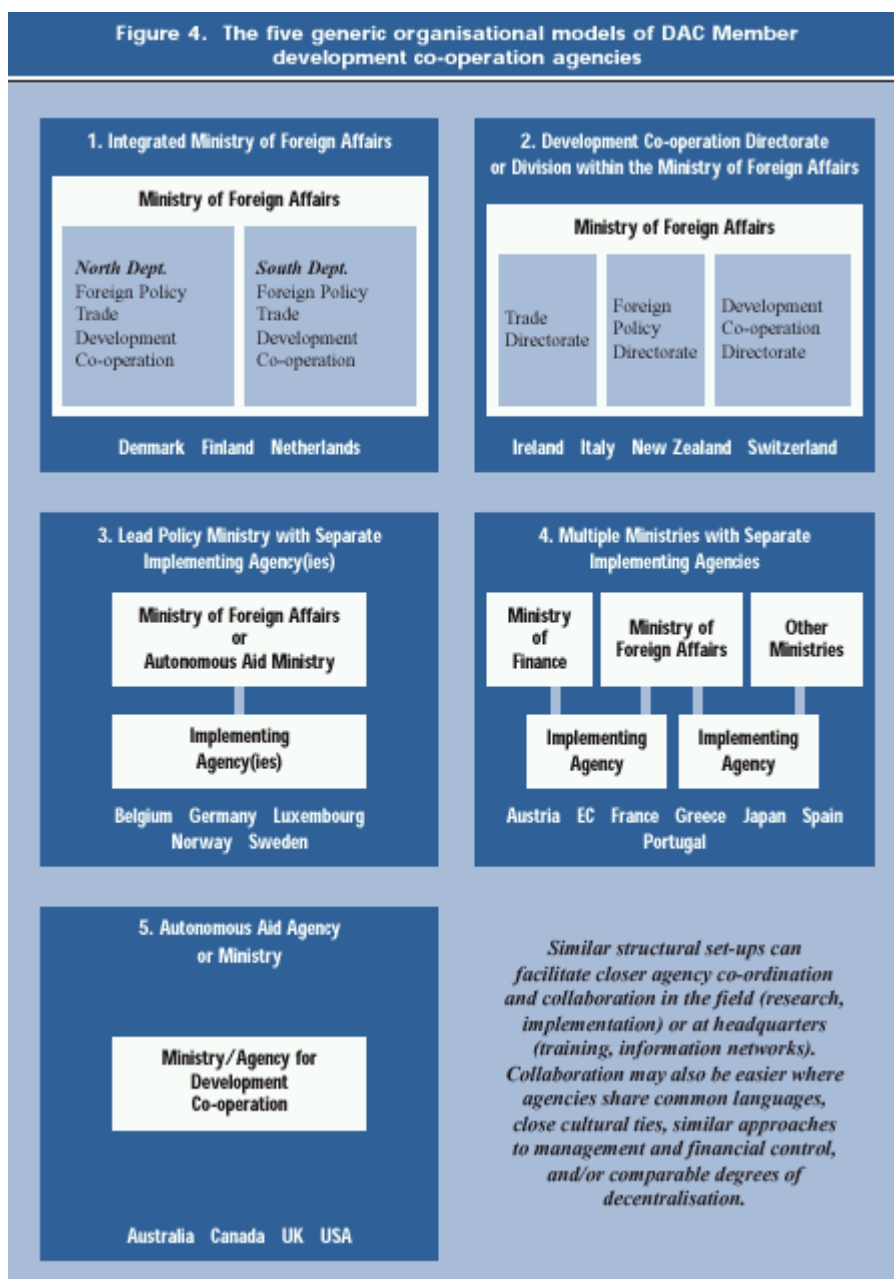
Plánování pomoci a její formy – přejít od roztržštěných projektů k uceleným programům dlouhodobé spolupráce s vybranými partnerskými zeměmi, snížit podíl technické pomoci a pomoci realizované v zemi dárce (např. vysokoškolská stipendia), pokud jde o multilaterální pomoc, vymezit selektivní strategii vůči jednotlivým agencím a fondům;

Koherence politik pro rozvoj – zajistit předpoklady pro koherentní rozvojovou politiku: a) politická vůle a závazek na vysoké úrovni, b) vhodný institucionální mechanismus pro meziresortní koordinaci, c) školení lidských zdrojů a analytické kapacity pro posouzení dopadů různých politik;

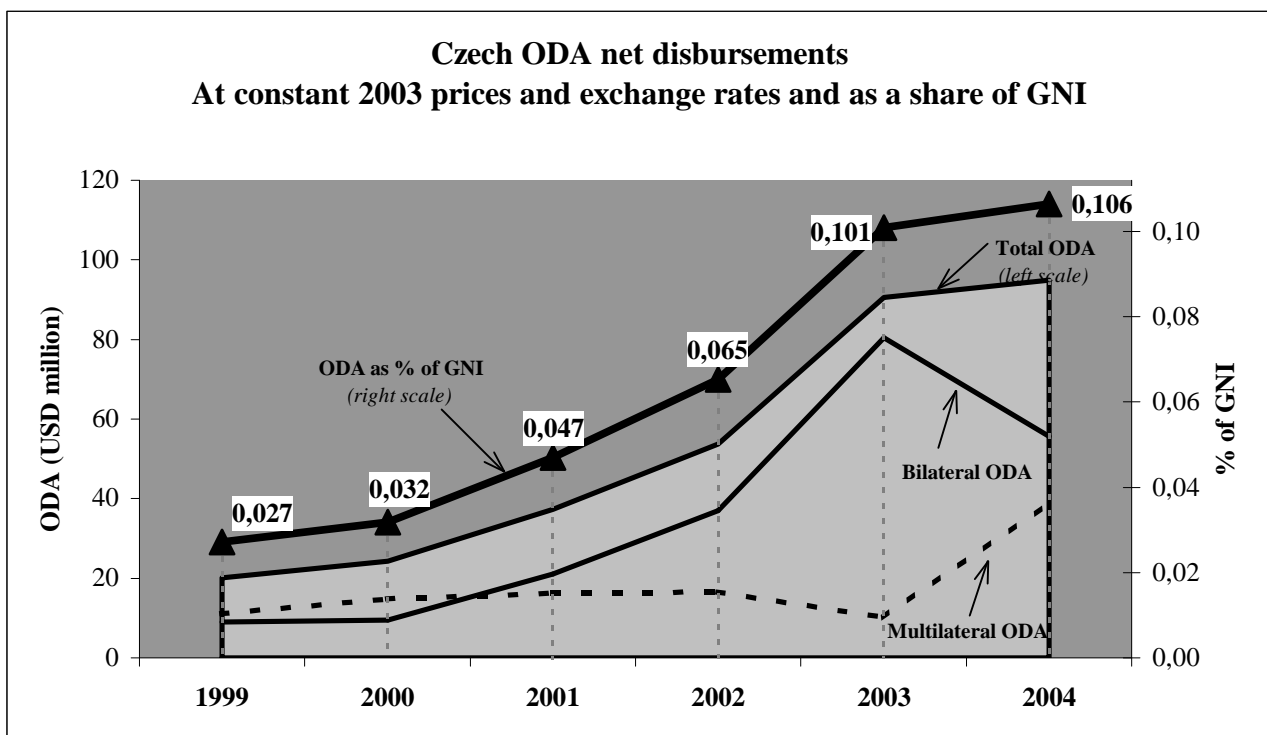
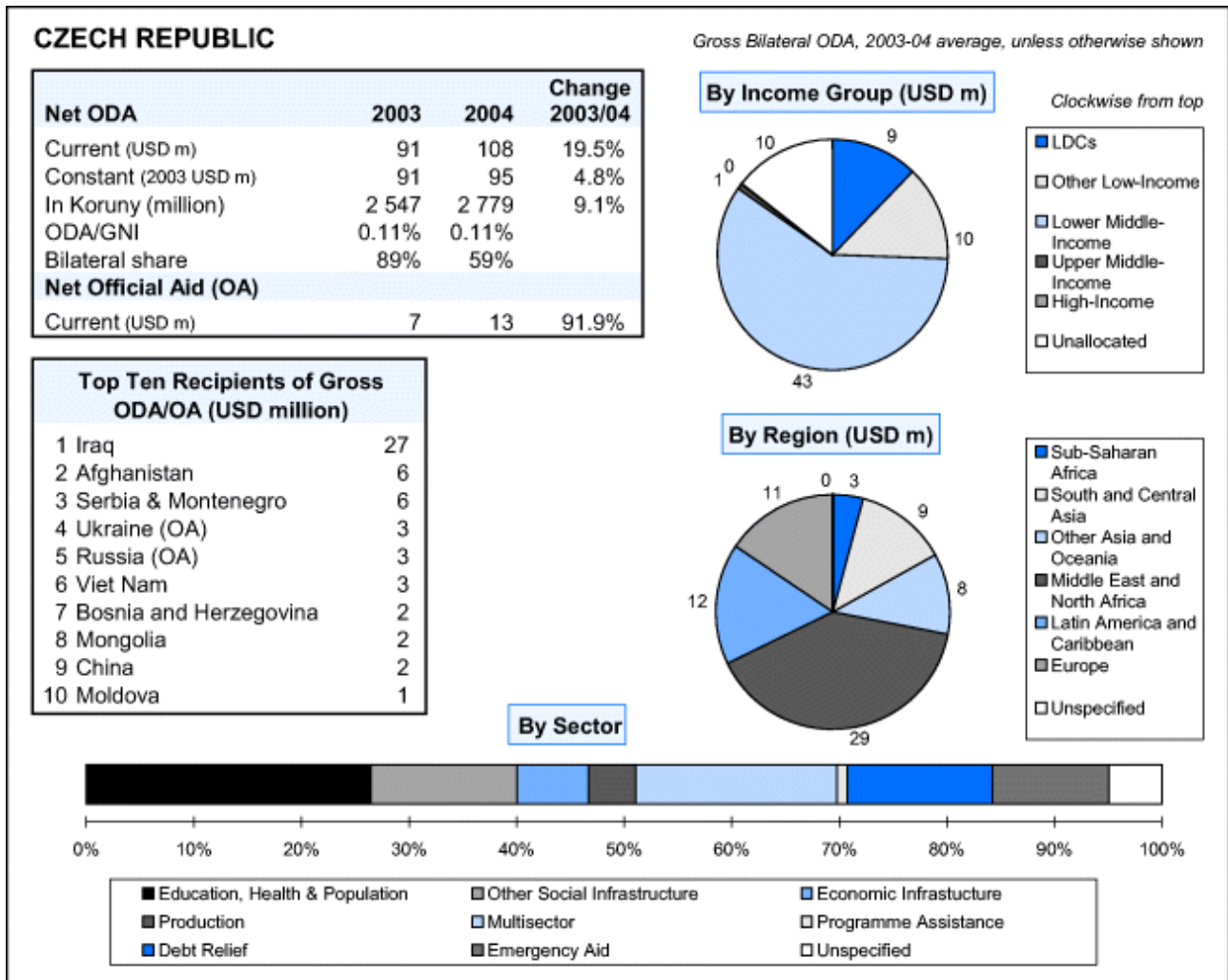
Institucionální zajištění rozvojové spolupráce – jednoznačná odpovědnost jednoho subjektu (ministerstva či agentury) za koncepční řízení a koordinaci, vytvořit viditelnou pozici samostatného ministra či vládního zmocněnce pro rozvojovou spolupráci;

Personální zajištění rozvojové spolupráce – dostatečný počet odborně vyškolených pracovníků, pokud je koordinací pověřeno MZV, pak zajistit, aby rotace kariérních diplomatů nenarušila potřebné odborné zázemí pro koordinaci a realizaci rozvojové spolupráce;

Realizace pomoci v praxi – co možná největší decentralizace a dostatečný počet pracovníků v terénu, efektivně zapojit ambasády v partnerských zemích, harmonizovat donorské procedury s ostatními dárce, zprůhlednit zadávání rozvojových zakázek a zvýšit podíl nevázané pomoci.

Statistický přehled ODA České republiky (2003-2004) a vývoj české ODA v čase (níže):

5. Rozvojová politika vybraných zemí DAC

Spojené státy americké

Přehled proběhl 22. 10. 2002 v Paříži. Examinátory byly Švédsko a Francie. Delegaci USA vedl A. Natsios, šéf americké *Agentury pro mezinárodní rozvoj – USAID*. Hlavní závěry a doporučení DAC pro rozvojovou politiku USA:

- ač největší dárce rozvojové pomoci v absolutním měřítku (11 mld. USD), věnují Spojené státy na ODA ze všech zemí nejmenší část svého HNP (pouze 0,11%)
- nedávno oznámená iniciativa prezidenta Bushe "*Millennium Challenge Account*" (MCA) by měla americkou ODA zvýšit o 5 mld. USD do roku 2006; záměrem je tyto obrovské zdroje koncentrovat na 15 vzorných zemí, které nejlépe plní kritéria MCA a vytvořit tak mezi rozvojovými zeměmi zdravou konkurenci
- DAC tento přístup ocenil, nicméně otázkou zůstává, jestli se nový přístup odrazí i do zbývajících částí rozvojového programu USA, který byl tradičně veden spíše geostrategickými než rozvojovými ohledy
- živá diskuse panovala ohledně bilaterální versus multilaterální pomoci, neboť USA jsou známy svým samostatným přístupem; A. Natsios uvedl, že mezi mezinárodními organizacemi je třeba diferencovat a jako příklad dobře fungujících organizací zmínil UNHCR a WFP
- pokud jde o koherenci politik pro rozvoj, DAC upozornil na americký přístup vůči multilaterálnímu obchodu, zemědělským dotacím či vázání pomoci (nejživější diskuse se tvář v tvář současné krizi v jižní Africe vedla o potravinové pomoci a geneticky modifikovaných potravinách).
- na základě hodnotitelských misí do Guatemaly a Ugandy DAC ocenil významnou přítomnost USAID v terénu (z toho cca 50% kariévní diplomaté) i důkladný systém hodnocení založeném na výsledky; potřeby manažerů přímo v terénu se však mnohdy dostávají do rozporu se systémem "*earmarks*", které americký Kongres vyčleňuje podle okamžitých nálad a priorit na konkrétní účely

Kanada

Kanadskou delegaci během přehledu dne 15.11.2002 vedla ministryně pro rozvojovou spolupráci S. Whelan. V delegaci byla dále řada vrcholných pracovníků *Kanadské agentury pro mezinárodní rozvoj (CIDA)*. Poprvé byli k přehledu jako pozorovatelé přizváni zástupci Hospodářské komise pro Afriku (ECA). Examinátorskými zeměmi byly Nizozemí a Itálie. Hlavní závěry a doporučení DAC pro rozvojovou politiku Kanady:

- ukazatele ODA/HNP se z 0,45% na počátku 90. let propadl na současných 0,22%, což Kanadu řadí mezi průměr členů DAC; examinační uvítali obrat, neboť Kanada oznámila roční navyšování své rozpočtové "obálky" o 8%
- vrcholným zahraničně-politickým dokumentem je prohlášení "*Canada in the World*" z roku 1995, které jmenuje šest oblastí pro rozvojovou spolupráci: lidský rozvoj a ženy; infrastruktura; lidská práva a demokracie; soukromý sektor; životní prostředí.
- examinační jako jeden z nedostatků definovali přílišnou fragmentaci kanadského rozvojového programu (roztržité bilaterální programy ve více než 130 zemích); toho si je CIDA vědoma a oznámené nové zdroje hodlá koncentrovat na omezený počet zemí
- jako hlavní komparativní výhodu kanadské rozvojové spolupráce uvedla ministryně dlouhodobou spolupráci s řadou soukromých subjektů a NGOs při budování kapacit v rozvojových zemích

- Kanada nyní plně implementuje Doporučení DAC o nevázaní pomoci pro nejméně rozvinuté země (LDCs) a od 1.1.2003 poskytne těmto zemím bezcelní a bezkvótní přístup na svůj trh
- zvláštní pozornost examinátoři doporučili věnovat imigrační politice (Kanada je tradiční cílovou zemí) a potencionálním negativním dopadům na rozvojové země ("odliv mozků").
- Kanada patří k zemím, které mají samostatnou agenturu pro rozvojovou spolupráci, nad níž stojí ministryně - člen vlády, což je samo o sobě pozitivní, na druhé straně to však v průběhu desítek let vedlo k bujení byrokracie (administrativní náklady tvoří až 11% bilaterální ODA)
- examinátoři také konstatovali, že CIDA patří k nejvíce centralizovaným agenturám a doporučili posílit přítomnost v terénu a vyjasnit vzájemné vazby mezi ústředím, pracovníky CIDA při ambasádách a lokálními pracovníky v projektových jednotkách

Dánsko

Přehled se uskutečnil 22. 5. 2003 v Paříži, dánskou delegaci na něm vedl státní tajemník pro rozvojovou spolupráci C. Staur. Examinátorskými zeměmi byly Portugalsko a Lucembursko. Hlavní závěry a doporučení DAC pro rozvojovou politiku Dánska:

- Dánsko je často dáváno za vzor nejen díky své štedrosti, ale i efektivní rozvojové praxi; změna priorit po volbách v r. 2001 však vyvolala některé pochybnosti (nová dánská vláda sice opustila 1% cíl a snížila ODA na 0,96% HNP v r. 2002, přesto je Dánsko stále největším dárce a již 25 let v řadě splňuje cíl OSN); veřejná podpora zůstává nadále vysoká (80%)
- připravuje se nová strategie dánské rozvojové spolupráce na období 2004-2008, která naváže na stávající "*Partnerství 2000*", prioritou zůstane boj proti chudobě (MDGs), větší důraz bude kladen na efektivnost
- dánská ODA se koncentruje na 15 programových zemí, převládají země s nižším příjmem, geografická struktura je cca: 60% Afrika, 30% Asie, 10% Lat. Amerika; DAC vyjádřil překvapení nad rychlým odchodem Dánska ze 3 programových zemí (Zimbabwe, Eritrea, Malawi), nicméně uznal, že tento krok byl motivován ohledy na demokracii a lidská práva
- důležitým krokem k posílení koherence bylo sloučení *DANIDA* s *MZV* v r. 1991, nicméně koherence se vztahuje i na další politiky (obchod, zemědělství, migrace); stejně tak může zrušení pozice separátního ministra/ministryně pro rozvoj koherenci oslabit
- DAC přivítal opuštění praxe neformálního vázání pomoci (ex post kritérium, že 50% projektů patří dánským firmám), s čímž se ztotožnila i dánská podnikatelská komunita; přesto existují nedostatky v implementaci Doporučení DAC o nevázaní pomoci pro LDCs
- DAC vítá snahu o decentralizaci dánské rozvojové pomoci z ústředí do terénu, nicméně ambasády mají pravomoc rozhodovat pouze o zakázkách do 3 mil. DKK; z personálního hlediska nepřinese decentralizace nárůst počtu úředníků (tj. "nulový součet")

Finsko

Dne 17. 6. 2003 se v DAC uskutečnil přehled rozvojové politiky Finska, jehož delegaci vedla ministryně pro zahraniční obchod a rozvoj P. Lehtomäki. Examinátory byly Dánsko a Nový Zéland. Hlavní závěry a doporučení DAC pro rozvojovou politiku Finska:

- koncepční rámec je vymezen v tzv. *White Papers*, které *MZV* předkládá parlamentu (naposledy 2001, nyní se připravuje nový); DAC doporučuje v těchto dokumentech více artikulovat redukci chudoby jako primární cíl rozvojové spolupráce
- Finsko patří k zemím s vysokou veřejnou podporou (75% obyvatel pro zvýšení ODA) i veřejnou informovaností (39% dotázaných dokáže přesně určit finský podíl rozvojové pomoci na HNP)

- poté co v r. 2001 Finsko dosáhlo úrovně 0,8% HNP, přišla drastická redukce ODA v důsledku ekonomické krize způsobené rozpadem Sovětského svazu; finská ODA v současnosti činí 0,32% HNP, což je v rámci DAC nadprůměrné, ale zaostává za ostatními nordickými zeměmi
- současná vláda se na základě doporučení zvláštního výboru zavázala k obnovení cíle 0,7% HNP do roku 2010, i když pouze v horizontu svého mandátu (do roku 2007 má dosáhnout 0,45% HNP)
- zvláštní výbor jmenovaný s cílem přehodnotit finskou strategii rozvojové spolupráce doporučil ztrojnásobit multilaterální ODA, což vyvolalo překvapení, neboť již dnes je finský podíl multilaterální pomoci vysoký (41% proti průměru DAC 30%)
- Finsko nemá jasně stanovené teritoriální ani sektorové priority, i když ze statistik lze vyčíst, že prioritou je Afrika (46%) a sektory zdraví, informačních technologií a životního prostředí (voda, lesy); DAC doporučuje koncentraci na cca 10 dlouhodobých partnerských zemí
- MZV bylo několikrát reorganizováno, po volbách v březnu 2003 byl vytvořen nový post ministryně pro zahraniční obchod a rozvoj (v rámci MZV), který je sám dokladem jak skloubit obchodní a rozvojové portfolio, i když DAC vyjádřil obavy, že obchodní zájmy mohou převažovat
- DAC doporučuje věnovat pozornost lidským zdrojům, neboť plánovaný nárůst ODA si vyžádá nejen vyšší počet, ale i odbornost rozvojových pracovníků
- jinak propracovaný systém hodnocení má podle DAC závažnou systémovou chybu - výsledky hodnocení jsou předkládány stejným lidem, kteří jsou zodpovědní za výsledky, tj. je třeba posílit nezávislost evaluační jednotky

Irsko

Přehled se uskutečnil 17. 11. 2003 v Paříži, irskou delegaci na něm vedl generální ředitel DCI Donald Donoghue. Examinátorskými zeměmi byly Belgie a Švýcarsko. Hlavní závěry a doporučení DAC pro rozvojovou politiku Irska:

- v roce 1992 Irsko na rozvojovou pomoc věnovalo 0,16% HNP a v roce 2002 již 0,4% HNP, přičemž plánuje dosáhnout 0,7% z HNP do roku 2007; tento závazek jde napříč politickými stranami, tj. neměl by být ovlivněn výsledky voleb, DAC nicméně doporučuje přijmout víceletý finanční rámec (oproti každoročnímu schvalování rozpočtu)
- irská veřejnost na jedné straně rozvojovou spolupráci velmi podporuje (90%), ale zároveň má o této oblasti minimální povědomí (s výjimkou humanitárních aktivit); Irsko přestalo pro svůj program používat název "Ireland Aid", dnes se užívá *Development Cooperation Ireland (DCI)*
- Irsko má silně vyvinutou spolupráci s nevládními a církevními organizacemi, stejně jako program pro dobrovolníky (*ASPO*)
- DAC upozornil na důležitost soustředit se na minimální počet programových zemí (dnes 7) a tento okruh dále nerozšiřovat (Irsko nicméně uvažuje o nové programové zemi v JV Asii); podle sektorového zaměření většina pomoci směřuje do vzdělávání; jedna třetina irské ODA je věnována na multilaterální pomoc, Irsko je přitom vůči jednotlivým agencím OSN selektivní
- pokud jde o zajištění koherence, namísto budování nových mechanismů je možná nejlepším prostředkem malá a úsporná irská administrativa, která umožňuje lepší interakci mezi jednotlivými ministerstvy a orgány státní správy
- DAC s ohledem na očekávaný růst objemu pomoci doporučuje posílit lidské zdroje DCI; dnes tam pracuje 147 zaměstnanců, přičemž jde o směs diplomatů a rozvojových expertů; možné ztráty expertízy a kontinuity v souvislosti s rotací kariérních diplomatů Irsko čelí tak, že vytváří samostatný "rotační proud" uvnitř DCI
- nedávno vznikl *Advisory Board* jakožto poradní orgán ministra pro rozvojovou spolupráci; DAC však doporučuje vyjasnit jeho kompetence (míchání poradní a výkonné role)

Japonsko

Přehled proběhl 12. 12. 2003 v Paříži. Examinátory byly Spojené státy a Evropská komise. Japonskou delegaci vedl Motohide Yoshikawa, zástupce generálního ředitele pro hospodářskou spolupráci MZV. Hlavní závěry a doporučení DAC pro rozvojovou politiku Japonska:

- původní *ODA Charter* z roku 1992 byla aktualizována; DAC poukázal, že nejen v tomto koncepčním dokumentu, ale i v praxi se japonská rozvojová politika často řídí národními zájmy, což může odlákat pozornost od primárního cíle, kterým je omezování chudoby
- mezi japonskou veřejností je znát "únava z pomoci" (kromě humanitárních aktivit) a rovněž soukromý sektor méně podporuje rozvojovou pomoc; pozitivní reakcí může být připravované zahrnutí rozvojové problematiky do školních osnov
- Japonsko po deseti letech přepustilo pozici největšího dárce Spojeným státům, v roce 2002 dosáhla ODA hodnoty 9,3 mil. USD, což činí 0,23% HNP (zhruba na průměru DAC); Japonsko tak bylo jednou z mála zemí, které v souvislosti s Monterreyskou konferencí neoznámilo navyšování rozpočtu ODA
- DAC upozornil, že Japonsko má mezi všemi dárcovskými zeměmi největší podíl půjček (oproti grantům) a doporučil opatrnější postup vůči vysoce zadluženým chudým zemím (HIPC), aby je rozvojové úvěry dále nezadlužovaly
- z geografického hlediska jsou téměř 3/4 bilaterální pomoci orientovány do Asie a v portfoliu jsou relativně méně zastoupeny nejméně bohatší země, i když DAC uznává, že i v některých podle průměru bohatších zemích žijí obrovské skupiny obyvatel v chudobě
- přestože Japonsko je největším čistým dovozcem potravin z rozvojových zemí, patří vysoká a eskalovaná cla na komodity (jako je rýže) k typickým příkladům nekoherence; examinační doporučili Japonsku rozšířit systém všeobecných celních preferencí
- institucionální rámec se trochu ujasnil, když byla *Japonská agentura pro mezinárodní spolupráci (JICA)* více osamostatněna, zatímco MZV má hlavní koordinační roli; do tohoto systému patří i Japonská banka pro mezinárodní rozvoj (*JBIC*); DAC doporučuje sladit celkový projektový cyklus na teritoriálním základě; MZV by mělo oddělit implementační aktivity, aby se mohlo plně věnovat celkové koordinaci a koncepčnímu řízení rozvojové pomoci
- DAC se rovněž pozastavil nad relativně malým počtem lidských zdrojů, což je zvláště zřetelné pokud jde o počet lidí v terénu a úsilí o decentralizaci (examinační tým v této souvislosti podnikl mise do Tanzanie a Vietnamu)

Francie

Dne 26.5. se uskutečnil přehled politiky rozvojové spolupráce Francie. Francouzskou delegaci vedla Odile Reanaud-Basso, ředitelka pro evropské a mezinárodní záležitosti na ministerstvu ekonomie, financí a průmyslu; examinační týmy byly Kanada a Nizozemsko. Hlavní závěry a doporučení DAC pro rozvojovou politiku Francie:

- na konferenci v Monterrey se Francie zavázala zvýšit rozvojovou pomoc (ODA) na 0,5% HNP do roku 2007 a 0,7% do roku 2012; Francie podporuje spolupráci s Afrikou (NEPAD) a rovněž hledání nových zdrojů na rozvojovou spolupráci (*Mezinárodní finanční facilitata*, mezinárodní daně atd.)
- DAC postrádá jednotnou vize francouzské rozvojové spolupráce, což je mj. způsobeno rozdělením rolí mezi tři instituce - Ministerstvo zahraničí (MZV), Ministerstvo ekonomie, financí a průmyslu (MINEFI) a Francouzskou rozvojovou agenturu (AFD)
- DAC pochválil výrazný nárůst ODA v posledních letech (7,3 mld. USD, neboli 0,41% HNP v roce 2003), což z Francie činí třetího největšího dárce a nejštedřejší ze zemí G7; skoro třetinu ODA

však tvoří odpouštění dluhů, Francie proto bude muset v příštích letech najít dodatečné zdroje, aby dostala svým závazkům

- jako vhodný nástroj DAC považuje nový rámcový rozpočtový zákon (LOLF), který s platností od roku 2006 mění rozpočtové procedury (sjednocení rozpočtových položek MZV a MINEFI)
- francouzská rozvojová pomoc je z 62% směřovaná do subsaharské Afriky, nicméně DAC doporučil větší selektivitu (stávající "prioritní zóna solidarity" obsahuje asi 50 zemí); také v segmentu multilaterální pomoci doporučuje DAC explicitnější strategii (Francie např. oznámila, že ztrojnásobí svůj příspěvek do Globálního fondu na boj proti AIDS, tuberkulóze a malárii)
- byla oceněna francouzská iniciativa na spravedlivější obchod s africkými producenty bavlny a Francie byla vyzvána, aby využila svého vlivu v EU k prosazení obdobných iniciativ v dalších důležitých sektorech (např. cukr, olivy, tabák, chmel)
- DAC hodnotil efektivnosti francouzské rozvojové spolupráce rozdělené mezi tři různé instituce (AFD spravuje jen 10% ODA, zatímco MZV 29% a MINEFI 40%); jako určitý krok vpřed DAC ocenil vytvoření meziministerského výboru (CICID), dalším orgánem je Vysoká rada pro mezinárodní spolupráci (HCCI), která má konzultativní roli
- pomoc ve formě projektů zůstává významnou součástí francouzské ODA, nicméně DAC v duchu doporučuje větší přesun k programovým formám spolupráce; jako pozitivní příklad lze uvést program C2D (*development contracts and debt relief*)
- harmonizace pomoci není snadná, což ukazuje zkušenost přímo z terénu z Mauritánie, kde Francie podporuje desetiletý program ve školství ovšem ze tří různých zdrojů (přímá rozpočtová podpora od ADF, institucionální projekt administrovaný MZV a technická pomoc)

Itálie

DAC projednal dne 28.9.2004 přehled rozvojové politiky Itálie, jehož delegaci na zasedání vedl Giuseppe Deodato, vrchní ředitel pro rozvojovou spolupráci na italském MZV. Hodnotitelskými zeměmi byly Francie a Švédsko. Hlavní závěry a doporučení DAC pro rozvojovou politiku Itálie:

- italské rozvojové spolupráci chybí celková vize a je spíše vedena momentálními krizemi (viz Irák a Afghánistán) a zvláštními iniciativami; zákon o rozvojové spolupráci z roku 1987, který je příliš svazující
- DAC doporučuje zvýšit efektivnost i viditelnost italské pomoci zřízením jednoho ústředního místa, např. náměstka MZV pro rozvoj, a také zlepšit komunikační strategii vůči veřejnosti a Parlamentu
- Itálie je objemově sedmým největším dárce pomoci; v roce 2003 dosáhla ODA 2,4 mld. USD, což je ale pouze 0,17% HND; vedoucí italské delegace zopakoval odhodlání splnit barcelonský závazek (0,33% HND do roku 2006), což by znamenalo zdvojnásobení stávající pomoci během tří let; k tomu chtějí více využít i pomoc, kterou poskytují italské regiony a města
- Itálie je specifická vysokým podílem multilaterální pomoci (51%, což je nejvíce ze všech dárce DAC); v bilaterální oblasti chybí strategický záměr (Itálie má projekty v celkem 118 zemích), i když DAC na druhé straně pochválil vysoký podíl Afriky (70% bilaterální pomoci)
- zvláštní prostor pro koherenci existuje mezi rozvojovou pomocí a přímými zahraničními investicemi - Itálie by se vedle ekonomické podpory italských FDI měla více zaměřit také na vytváření vhodného prostředí pro investice v rozvojových zemích
- úroveň nevázaní pomoci se od posledního přehledu (kdy bylo 62% pomoci vázané) příliš nezlepšila
- ačkoliv Řím hostil mezinárodní forum o harmonizaci, v praktické rovině se v této oblasti moc neděje a Itálie teprve musí operacionalizovat svůj harmonizační plán

- mise hodnotitelského týmu do Mozambiku a Tuniska potvrdily, že hlavním problémem italského systému je přílišná centralizace, delegace v partnerských zemích mají malou flexibilitu, motivaci a rozhodovací pravomoc
- jednotky v partnerských zemích (tzv. *Unità Tecnica Locale - UTL*) jsou součástí ambasád, ale potýkají se s nedostatkem pracovníků
- také ústředí (tj. sekce v rámci MZV zvaná *Direzione Generale per la Cooperazione allo Sviluppo - DGCS*) je personálně poddimenzován; dnes má DGCS 450 pracovníků, z nichž zhruba třetina jsou kariérní diplomaté, třetina rozvojoví experti a třetina různí stážisti a pracovníci z ostatních ministerstev
- DAC kvitoval zřízení samostatné evaluační jednotky v rámci DGCS, i když má jen pět lidí a je zahlcena posuzování nových návrhů (ex ante), spíše než aby se věnovala monitoringu a ex post hodnocení

Rakousko

DAC projednal dne 27.10.2004 přehled rozvojové politiky Rakouska, jehož delegaci vedl G. Lennkh, vrchní ředitel pro rozvojovou spolupráci na MZV. Hodnotitelskými zeměmi byly Německo a Finsko. ČR byla k rakouskému přehledu přizvána jako pozorovatel. Následuje popis hlavních témat jednání a doporučení DAC pro rozvojovou politiku Rakouska:

- rakouský systém rozvojové spolupráce prochází významnými reformami: byl přijat nový Zákon o rozvojové spolupráci a od ledna 2004 funguje *Rakouská rozvojová agentura (ADA)*; za koordinaci je zodpovědné MZV (*sekce VII*), základním strategickým dokumentem je tříletý program 2004-2006
- celkovou koordinaci však stěžuje značná roztržičnost: MZV přímo kontroluje jen pětinu ODA, zatímco zbytek spadá pod ostatní resorty (stipendia, uprchlíci, odpouštění dluhů, příspěvky mezinárodním finančním institucím atd.)
- Rakousko patří v rámci DAC mezi malé dárcy jak objemově (520 mil. USD v roce 2003), tak relativně (0,26% GND); rakouská delegace nicméně potvrdila barcelonský závazek EU věnovat minimálně 0,33% HND do roku 2006; k realizaci růstu ODA bude třeba silná politická podpora a ucelená strategie, DAC doporučuje přijmout víceletý rozpočtový rámec
- specifické je teritoriální zaměření pomoci, neboť Rakousko má tradiční vztahy se zeměmi jihovýchodní a východní Evropy; pomoc se koncentruje na 19 zemí ve východní Evropě a 20 prioritních rozvojových zemích; nicméně i v těchto zemích je objem realizované pomoci často malý
- také v tématickém zaměření je snaha po větší selektivě, Rakousko za své komparativní výhody považuje např. energetiku a životní prostředí, rozvoj venkova či širokou oblast lidských práv a demokracie
- vytvořením ADA by se MZV měly uvolnit ruce pro větší koordinaci a koherenci, nicméně chybí vůle a kapacita se těmito problémům věnovat; jako klasické příklady nekoherence byly ve zprávě DAC zmíněny např. dotace na cukr, obchod s textilem či migrace a repatriace uprchlíků
- hlavní implementační agenturou je ADA, i když pouze po projekty řízené MZV, proto DAC doporučuje rozšířit její pravomoci na větší část rakouské ODA; v terénu působí *Koordináční úřady*, které jsou součástí rakouských diplomatických struktur, z čehož mj. pramení nedeřešená otázka fluktuace pracovníků; DAC doporučuje zavést ucelenou personální politiku a výcvik pracovníků
- hlavním typem pomoci jsou malé projekty realizované nejčastěji rakouskými NGOs, zatímco programové formy spolupráce (rozpočtová podpora či SWAPs) jsou využívány méně; v případě malého dárcy jako je Rakousko hraje důležitou roli koordinace s ostatními dárci a harmonizace procedur

- DAC doporučil, aby se lépe používal projektový cyklus včetně evaluací (na MZV a ADA sice existují evaluační jednotky, ale nejsou zcela nezávislé a výsledky evaluací nejsou systematicky vyhodnocovány)

Německo

DAC projednal dne 13.12.2005 přehled rozvojové politiky Německa. Delegaci hodnocené země na zasedání vedl Michael Hofmann, vrchní ředitel na *spolkovém ministerstvu pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (BMZ)*. Hodnotitelskými zeměmi byly Francie a Nizozemsko. Následuje stručný popis jednání a doporučení DAC pro německou rozvojovou politiku:

- přehled německé rozvojové politiky přichází včas, neboť se právě zformovala nová vláda; Německo se plně hlásí ke svým závazkům v oblasti rozvojové spolupráce, včetně cíle 0,51% HND do roku 2010 s výhledem 0,7% do roku 2015
- základním koncepčním dokumentem německé rozvojové politiky je "*Programme of Action 2015 on Poverty Reduction*"; zvláštním rysem německé pomoci je velký podíl technické pomoci
- Německo je pátým největším dárce rozvojové pomoci na světě; za rok 2004 dosáhla německá ODA 7,5 mld. USD, což je 0,28% HND (zhruba na průměru mezi dárce DAC).
- pokud by měli splnit výše uvedený závazek, znamená to ODA do roku 2015 zdvojnásobit na 15 mld. USD; nabízejí se tři zdroje navýšení pomoci: a) rozpočet (Německo je ale v těžké rozpočtové situaci), b) odpuštění dluhů, c) inovativní zdroje (např. příplatky k letenkám)
- německá bilaterální ODA se soustředí asi na 35 prioritních partnerů a dalších 40 partnerů, což i na tak velkého dárce může být velké sousto; v souvislosti s velkým podílem pomoci pro země se středním příjmem se DAC zajímal o koncept tzv. kotevních zemí (*anchor countries*)
- v Německu je koherence politik rostoucím tématem; bude důležité, jak se usadí pravomoci mezi jednotlivými resorty v nové vládě a jestli kancléřství sehraje větší koordinační roli, nebo to zůstane jen na BMZ.
- BMZ dělá "politiku", zatímco prováděním rozvojové pomoci jsou pověřeny dvě agentury: GTZ (dělá technickou spolupráci, jde o vládou vlastněnou akciovou společnost) a KfW (původně známá jako "banka", která půjčovala na jednotlivé projekty, ale nyní poskytuje i granty)
- v roce 2003 proběhla na BMZ reforma (tři sekce), celkově působí v BMZ 590 lidí v ústředí a zhruba 40 v terénu v jednotlivých zemích.
- lidé v terénu se nazývají "ekonomičtí a rozvojoví radové" a formálně spadají pod síť německých zastupitelských úřadů; rozvojový rada má velkou koordinační úlohu, což DAC podporuje

6. Zprávy ze zasedání DAC

Zpráva o činnosti SM Paříž v roce 2002: rozvojová spolupráce

Rok 2002 byl pro OECD bez nadsázky rokem "rozvojovým". Světové konference o obchodě (Doha), financování rozvoje (Monterrey) a summit o udržitelném rozvoji (Johannesburg) znamenaly nový impuls pro rozvojovou spolupráci a patřily rovněž mezi hlavní témata ministerského zasedání OECD. Jako příloha ministerského komuniké byla přijata tzv. *Rozvojová deklarace*, která potvrdila, že OECD má své nezastupitelné místo v mezinárodní spolupráci a vytyčila hlavní oblasti, na které se OECD hodlá zaměřit. OECD deklarovala svoji podporu rozvojovému procesu hlavně prostřednictvím soudržnosti rozvojových postupů, podpory transparentní správy a řízení, zajištění dostatečné finanční rozvojové pomoci a zlepšení její efektivity.

Prioritní místo patřilo tzv. koherenci politik pro rozvoj, neboť OECD zde může využít svého multioborového charakteru. OECD nyní usiluje o to, aby v podstatě každá aktivita v jednotlivých oblastech brala ohled na problematiku rozvojové spolupráce a podporovala rozšiřování znalostí OECD mezi rozvojové země. Rozvojová agenda se totiž netýká pouze Výboru pro rozvojovou pomoc (DAC), ale prostupuje napříč strukturou OECD (mj. obchod a rozvoj, zemědělství, zdraví - HIV/AIDS, energetika, role informačních a komunikačních technologií v rozvoji, atd.). V praxi proto vznikl tzv. "rozvojový cluster", který sdružuje hlavní direktoráty a instituce OECD se zaměřením na rozvojovou problematiku: vedle DAC se jedná o Rozvojové centrum, Klub Sahel a Centrum pro spolupráci s nečleny.

Zasedání DAC na ministerské úrovni (HLM) se konalo ve dnech 15. - 16. května 2002 v Paříži a vedoucím delegace byl J. Přívratský, vrchní ředitel sekce multilaterální vztahů MZV. Zasedání potvrdilo pokračující trend, tj. zvýšenou pozornost, která je po událostech 11. září 2001 věnována rozvojové pomoci. Dalším tématem byla spolupráce OECD s africkými zeměmi (NEPAD).

Během roku 2002 došlo k posílení kontaktů mezi ČR a DAC, zlepšení statistického výkaznictví české rozvojové pomoci (ODA) a zviditelnění ČR jako nastupující dárcovské země. SM Paříž ve spolupráci s MZV na prosincovém zasedání DAC na vyšší úrovni (SLM) prezentovala dokument shrnující domácí aktivity na poli rozvojové spolupráce, jakož i pozici ČR k hlavním globálním tématům.

Zpráva o činnosti SM Paříž v roce 2003: rozvojová spolupráce

V roce 2002 vzrostla oficiální rozvojová pomoc (ODA) na 58,3 mld. USD, což potvrzuje, že závazky přijaté na konferenci v Monterrey se začínají naplňovat. Do roku 2006 by celosvětová oficiální rozvojová pomoc (ODA) mohla narůst až o dalších 20 mld. USD. Současně panuje starost, aby se tyto prostředky dařilo vynakládat efektivně. Výbor pro rozvojovou spolupráci (DAC) v tomto směru zpracoval tzv. *Good Practice Papers o harmonizaci donorských procedur* a výrazně přispěl k Římské deklaraci o harmonizaci přijaté v únoru 2003. Významným monterreyským tématem byla i vazba mezi soukromými investicemi a rozvojovou pomocí - Japonsko na ministerském zasedání OECD navrhlo nový projekt na podporu synergie mezi FDI a ODA. Během roku 2003 rovněž pokročila spolupráce OECD s Novým partnerstvím pro africký rozvoj (NEPAD), když byl dohodnut rámec pro vzájemné rozvojové přehledy.

Ke Světovému summitu o informační společnosti přispěl DAC zahrnutím informačních a komunikačních technologií do rozvojových programů (*ICT for Development*). DAC se rovněž nevyhnul aktuálním mezinárodně-politickým tématům a v květnu 2003 uspořádal expertní schůzku o rekonstrukci Iráku, která se stala důležitým vstupem pro pozdější dárcovskou konferenci v Madridu. Vazby mezi bezpečností a rozvojem byly rovněž jedním z hlavních témat prosincového zasedání DAC na vyšší úrovni (SLM). Z pohledu vnitřního řízení získal

Návrh rozvojové strategie OECD a priorit na 2005-06

Strategii zpracoval nový zástupce gen. tajemníka OECD Akasaka. Členské země strategii obecně přivítaly, ovšem upozornily, že je příliš široká a 12 uvedených témat by se mělo seřadit podle priorit či specifikovat, co z toho je probíhající činnost a co jsou nové návrhy. Hlavním kritériem by mělo být, zda má OECD v té či oné oblasti komparativní výhodu oproti ostatním mezinárodním institucím. Obecně panuje velká shoda na důležitosti následujících témat: a) vazba mezi bezpečností a rozvojem b) koherence politik pro rozvoj c) monitoring plnění MDGs a dalších závazků (viz harmonizační agenda z Říma). Bylo zdůrazněno, že jde o strategii celého rozvojového clusteru, potažmo celé OECD, a je tudíž stěžejní, aby do ní byly zahrnuty i ostatní výbory OECD.

DAC v roce 2003 nového předsedu (R. Manning), konsolidoval strukturu svých pracovních orgánů a diskutoval priority činnosti na období 2005/06 (viz příloha č. 4), jakož i nově navrženou strategii "rozvojového clusteru" OECD.

Česká republika pokračovala v rozvíjení vztahů s DAC, i když zatím pouze jako pozorovatel. Ministerského zasedání DAC na vysoké úrovni (HLM) v dubnu 2004 se zúčastnila delegace ČR pod vedení J. Přívratského, vrchního ředitele MZV a čeští experti se také příležitostně zapojili do práce některých pracovních skupin. Dále se zkvalitnilo statistické výkaznictví (česká ODA za rok 2002 dosáhla asi 45 mil. USD, čili 0,07% HNP). Říjnová návštěva H. Ševčíkové, ředitelky odboru rozvojové spolupráce MZV, v sekretariátu OECD byla věnována výhledu vztahů ČR s DAC. Spolupráce DAC s ostatními dárci se obecně stává jednou z budoucích priorit, což může být pro ČR zajímavé i vzhledem k blížícímu se vstupu do EU.

Rozvojové cíle EU a jak k nim přispívá OECD/DAC

V předvečer monterreyské konference přijaly členské země EU řadu závazků v oblasti rozvojové pomoci. Podle místa konání summitu vešly ve známost jako tzv. barcelonské závazky EU. Následující analýza dokazuje, jak může OECD/DAC přispět k jejich naplnění.

Kvantitativní cíl ODA (0,39% HNP do roku 2006) - DAC především definuje a sbírá oficiální statistiky ODA a rovněž monitoruje Monterreyské závazky v širším kontextu. ČR může během přehledů peer reviews získat zkušenosti ostatních zemí, které vstupovaly do EU a DAC (Irsko, Řecko, Rakousko).

Harmonizace dárcovských procedur - DAC je významnou platformou pro harmonizaci, Římské forum plně stavělo na práci jeho task force, která zpracovala tzv. Good Reference Papers. Agenda task force nyní přešla na pracovní skupinu DAC o efektivnosti pomoci s důrazem na implementační část.

Větší podíl nevázané pomoci - Doporučení DAC o nevázaní pomoci pro LDCs je dosud jedinou mezinárodní normou pro nevázaní pomoci, má však svá omezení. DAC monitoruje nejen untying de iure ("na papíře"), ale především de facto (veřejné notifikace). EU se bez jednání v DAC neobejde pokud bude chtít na základě reciprocity k širšímu nevázaní dovést i Japonsko a USA.

Podpora obchodních kapacit rozvojových zemí - Také DAC se snaží svým dílem přispět, když spolu s WTO inicioval statistickou databázi shrnující a analyzující projekty technické pomoci v obchodě. Na podzim 2002 byla představena první verze a nyní průběžně probíhá její aktualizace.

Inovační zdroje financování globálních veřejných statků - V OECD/DAC se tyto otázky probírají spíše okrajově (ekologické daně jako způsob internalizace nákladů atd). Asi nejzajímavější inovační myšlenka z poslední doby je britský návrh na Mezinárodní finanční facilitu.

Reforma mezinárodní finanční architektury - Také OECD hledá své místo v globální architektuře, má však některá specifika (výběrové členství, méně politický charakter, průřezová agenda), která se mohou zdát jako relativní výhoda. To platí i v rozvojové spolupráci, kde je DAC unikátním forem bilaterálních dárců. EU zde nevystupuje jako celek, nýbrž každý členský stát za sebe plus EK.

Oddlužení chudých zemí, zejména v rámci HIPC - OECD/DAC se oddlužením příliš nezabývá, pomíneme-li statistické výkaznictví DAC a návaznosti na Ujednání o vládou podporovaných exportních úvěrech. Oddlužovací iniciativa belgického premiéra "PAIR" byla na zasedání ministrů OECD 2002 zdvořile odmítnuta. V oblasti dluhů je samozřejmě aktivní Pařížský klub, jehož ale ČR není členem.

Zpráva o činnosti SM Paříž v roce 2004: rozvojová spolupráce

V roce 2004 DAC pokračoval v implementaci závěrů předchozích konferencí v Monterrey, Johannesburgu a Římě, zejména pokud jde o efektivnost pomoci a harmonizaci dárcovských procedur. Zároveň se tím připravoval na rok 2005, který bude opět přeplněn nejrůznějšími akcemi vrcholícími na zářijovém summitu OSN. V červenci 2004 se mj. uskutečnily konzultace mezi DAC

a Miléniovým projektem pod vedením J. Sachse, jehož zpráva bude základem pro pětileté hodnocení Miléniových rozvojových cílů (MDGs). Významným vstupem OECD pro summit OSN bude i práce v oblasti koherence politik pro rozvoj (v květnu 2004 se uskutečnil workshop o institucionálních přístupech ke koherenci za účasti E. Herfkens, šéfky tzv. Miléniové kampaně OSN). OECD rovněž rozpracovalo rámec vzájemného hodnocení pomoci s NEPAD, jehož první verze bude zveřejněna v roce 2005.

Celková oficiální rozvojová pomoc (ODA) členů DAC za rok 2003 vzrostla na 69 mld. USD, což je nejvíce v historii, i když v poměru k HND stále jen 0,25%. Již polovina členů DAC buďto dosáhla nebo má pevně stanovený závazek dosáhnout 0,7% HND. Střednědobý výhled je tedy dobrý a v roce 2006 by mohla celková ODA překročit magických 100 mld. USD. V EU a jinde se začíná pomalu hovořit o nových kvantitativních závazcích za rámec roku 2006. DAC také během roku 2004 upřesnil definici ODA, zejména pokud jde o vykazatelnost některých bezpečnostních aktivit (správa bezpečnostních výdajů, role občanské společnosti, dětští vojáci, reforma bezpečnostního systému, občanské aktivity na budování míru a prevenci konfliktů).

V říjnu 2004 DAC v Ženevě spolupořádal expertní schůzku k obnově Demokratické republiky Kongo a celého středoafričského regionu. Vzájemný vztah mezi bezpečností a rozvojem, potažmo rozvojovou pomocí, také dominoval diskusi na zasedání DAC na vysoké úrovni (HLM) v dubnu 2004, jehož se za ČR účastnili T. Husák, vrchní ředitel MZV, a H. Ševčíková, ředitelka ORS. Delegáti HLM mj. schválili novou *Směrnici o reformě bezpečnostního systému (SSR)*. Dalším tématem byla podpora ekonomického růstu a role soukromého sektoru (včetně malých a středních podniků) v boji proti chudobě. HLM se rovněž dotkl mezinárodní architektury pomoci (mj. rozdílnost různých globálních fondů) a otázek veřejné informovanosti a podpory (na základě studie a srovnávacího veřejného výzkumu organizovaného Rozvojovým centrem OECD).

V průběhu roku 2004 pokračovala ČR jako nastupující dárce v prohlubování spolupráce s DAC. Dále se zlepšilo statistické výkaznictví (česká ODA dosáhla za rok 2003 výše 90,6 USD; blíže ke statistikám viz příloha č. 7), takže ČR mohla během HLM prezentovat zevrubný podkladový materiál o české ZRS. Zvýšila se frekvence účasti delegátů z ústředí na různých zasedáních DAC, i když nové zapojení do rozvojové politiky EU zároveň zvýšilo nároky na domácí kapacity a bude třeba lépe využívat synergie mezi agendou EU a OECD/DAC. Česká účast byla viditelná zejména v přehledu rozvojové politiky Rakouska, kam byla ČR přizvána jako pozorovatel. Zástupci ČR se také aktivně zapojili do tvorby strategie spolupráce DAC s nečleny (tzv. outreachová strategie), která by se měla v roce 2005 realizovat v podobě politického dialogu a expertních seminářů DAC pro nastupující dárce.

Outreachová strategie DAC a spolupráce s nečleny

DAC nechce být jen uzavřeným spolkem vyspělých dárců, proto začal připravovat strategii spolupráce s nečleny. Existuje několik cílových skupin outreachové strategie: a) partnerské rozvojové země, které jsou příjemci pomoci, b) nastupující dárcovské země, c) ostatní mezinárodní organizace, d) občanská společnost, soukromá sféra a NGOs. Každá z těchto skupin má jiný význam, proto se také soubor nástrojů spolupráce s jednotlivými partnery bude lišit, přičemž zastřešující značkou spolupráce s nečleny by mělo být tzv. Globální forum OECD o rozvoji. Vzhledem k nastupujícím dárcům DAC navíc rozlišuje tři podskupiny: 1) členové OECD, kteří zatím nejsou členy DAC, 2) ostatní noví členové EU, 3) nastupující dárce mimo OECD a EU.

Zpráva o činnosti SM Paříž v roce 2005: rozvojová spolupráce

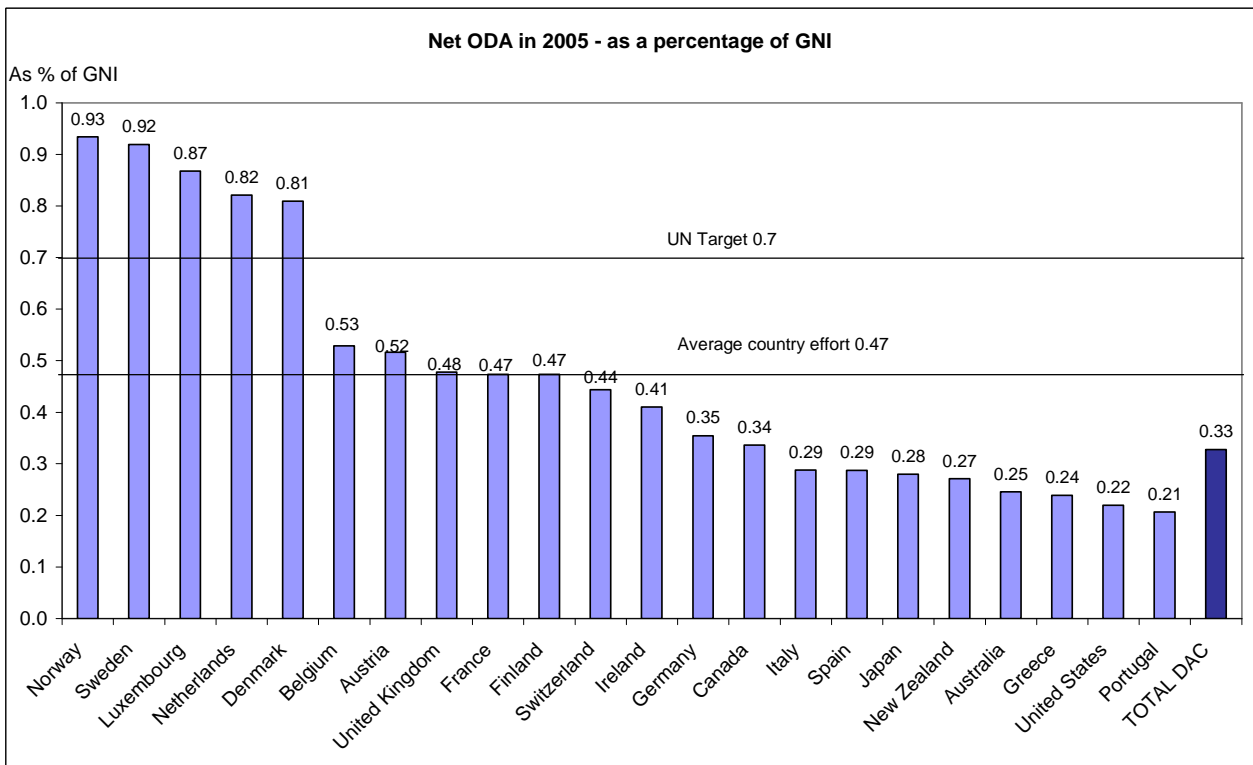
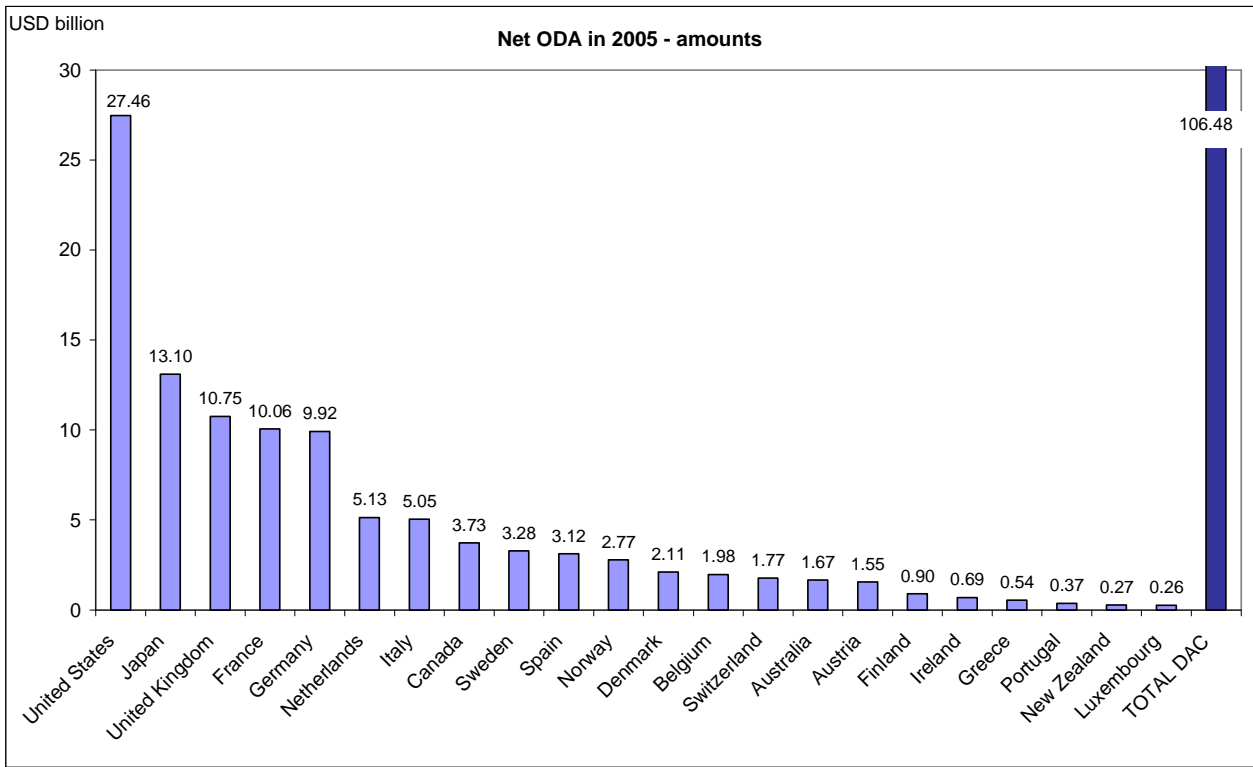
Během roku 2005 se konala spousta důležitých rozvojových akcí (summit G8 v Gleneagles, summit OSN v New Yorku či ministerská konference WTO v Hongkongu). K větší publicitě pro rozvojovou spolupráci bohužel přispěla i katastrofa tsunami v jihovýchodní Asii. OECD a její Výbor pro rozvojovou pomoc (DAC), jakožto hlavní mezinárodní forum dárců pomoci, se na těchto

událostech významně podílely. K summitu OSN přispěla OECD svým „Prohlášením k rozvoji“ přijatým ministry OECD v květnu 2005 a podpůrnou zprávou „*Making Poverty Reduction Work*“. V oblasti obchodu DAC uspořádal zvláštní mítink o budování kapacit a společně s WTO pokračoval na sběru dat do databáze obchodně-orientované rozvojové pomoci. Ze summitu G8 v Gleneagles vzešly důležité závazky ohledně odpouštění dluhů a navyšování rozvojové pomoci. Podle statistik ODA (oficiální rozvojová pomoc), které DAC pravidelně publikuje, dosáhla celosvětová ODA za rok 2004 hodnoty 78 mld. USD (což je nejvíce v historii, ovšem v přepočtu k HND pouze 0,25%). Pokud se učiněné závazky podaří naplnit, odhaduje DAC, že do roku 2010 celosvětová ODA vzroste na téměř 130 mld. USD, což by bylo 0,36% HND. Zároveň se však objevila otázka, jak tento nárůst rozvojové pomoci co nejefektivněji uřídit. V březnu 2005 se v Paříži konalo Fórum na vysoké úrovni, na jehož závěr byla přijata Pařížská deklarace o efektivnosti pomoci (*blíže viz kapitola 3*).

Zasedání DAC na vysoké úrovni (HLM) se konalo 3. března 2005 v Paříži a bezprostředně navazovalo na Forum o efektivnosti pomoci. Proto se ministři a další vedoucí představitelé dárcovských zemí bavili zejména o potřebě vyjasnit indikátory a zahájit monitoring Pařížské deklarace. HLM bylo také příležitostí k debatě o poselství OECD pro summit OSN, které bylo později schváleno na ministerském zasedání Rady OECD. Bez větší diskuse schválili ministři DAC dopředu dojednaný text o vykazatelnosti některých bezpečnostních položek. HLM se rovněž dotkl aktuální problematiky zranitelných zemí (*fragile states*), když ministři přivítali tzv. deset londýnských principů pro angažovanost dárců ve zranitelných zemích.

Členské země DAC se na celkové pomoci podílejí asi 95%, nicméně DAC si je vědom toho, že musí do debaty o kvantitě a kvalitě pomoci zahrnout širší okruh dárců. Proto v roce 2005 přijal Strategii spolupráce DAC s nečleny, která by měla sestávat z cílených akcí a rozšiřování zkušeností a dobré praxe DAC. Prominentní místo v seznamu spolupracujících zemí zaujímá osm zemí OECD, které ještě nejsou plnými členy DAC (včetně ČR). Do této skupiny patří stále i Island, který v minulém roce z kapacitních důvodů stáhl svou žádost o členství v DAC. Další skupinou dárců jsou ostatní nové země EU (Pobaltí, Slovinsko) a poslední skupinou jsou nastupující dárci mimo EU a OECD (zejména arabské země a velké rozvojové země jako Čína, Rusko, Indie a Brazílie). Konkrétním výrazem spolupráce s první skupinou bylo zorganizování tzv. *strukturovaného briefingu* v září 2005 (za ČR se účastnila H. Ševčíková, MZV). ČR se hodlá na této spolupráci nadále podílet a zvažuje jí podpořit dobrovolným příspěvkem. Za rok 2004 česká ODA poprvé překonala hranici sto milionů dolarů, která je vnímána jako jedna z podmínek pro vstup do DAC (v relativním vyjádření česká ODA dosahuje 0,11% HND).

Příloha č. 1 - Přehled ODA členů DAC (předběžné údaje za r. 2005)

Příloha č. 2 - Aktuální seznam příjemců DAC

Annex 1: Proposed DAC List of ODA Recipients Effective from 2006 reporting on 2005 flows

Least Developed Countries	Other Low Income Countries (per capita GNI < \$825 in 2004)	Lower Middle Income Countries and Territories (per capita GNI \$826-\$3 255 in 2004)	Upper Middle Income Countries and Territories (per capita GNI \$3 256-\$10 065 in 2004)
Afghanistan	Cameroon	Albania	▪ Anguilla
Angola	Congo, Rep.	Algeria	Antigua and Barbuda
Bangladesh	Côte d'Ivoire	Armenia	Argentina
Benin	Ghana	Azerbaijan	Barbados
Bhutan	India	Belarus	Belize
Burkina Faso	Kenya	Bolivia	Botswana
Burundi	Korea, Dem.Rep.	Bosnia and Herzegovina	Chile
Cambodia	Kyrgyz Rep.	Brazil	Cook Islands
Cape Verde	Moldova	China	Costa Rica
Central African Rep.	Mongolia	Colombia	Croatia
Chad	Nicaragua	Cuba	Dominica
Comoros	Nigeria	Dominican Republic	Gabon
Congo, Dem. Rep.	Pakistan	Ecuador	Grenada
Djibouti	Papua New Guinea	Egypt	Lebanon
Equatorial Guinea	Tajikistan	El Salvador	Libya
Eritrea	Uzbekistan	Fiji	Malaysia
Ethiopia	Viet Nam	Georgia	Mauritius
Gambia	Zimbabwe	Guatemala	▪ Mayotte
Guinea		Guyana	Mexico
Guinea-Bissau		Honduras	▪ Montserrat
Haiti		Indonesia	Nauru
Kiribati		Iran	Oman
Laos		Iraq	Palau
Lesotho		Jamaica	Panama
Liberia		Jordan	Seychelles
Madagascar		Kazakhstan	South Africa
Malawi		Macedonia/FYROM	▪ St. Helena
Maldives		Marshall Islands	St. Kitts-Nevis
Mali		Micronesia,Fed. States	St. Lucia
Mauritania		Morocco	St. Vincent And Gr.
Mozambique		Namibia	Trinidad & Tobago
Myanmar		Niue	Turkey
Nepal		Palestinian Adm. Areas	▪ Turks & Caicos Islands
Niger		Paraguay	Uruguay
Rwanda		Peru	Venezuela
Samoa		Philippines	
Sao Tome & Principe		Serbia & Montenegro	
Senegal		Sri Lanka	
Sierra Leone		Suriname	
Solomon Islands		Swaziland	
Somalia		Syria	
Sudan		Thailand	
Tanzania		▪ Tokelau	
Timor-Leste		Tonga	
Togo		Tunisia	
Tuvalu		Turkmenistan	
Uganda		Ukraine	
Vanuatu		▪ Wallis & Futuna	
Yemen			
Zambia			
			High Income Countries (per capita GNI > \$ 10 066 in 2004)
			Saudi Arabia (1)

▪ Territory.

(1) If Saudi Arabia remains a high income country in 2005 and 2006, it will graduate from the DAC List of ODA Recipients on 1 January 2008.

Příloha č. 3 - Glosář hlavních pojmů DAC

AID - The words "aid" and "assistance" refer to flows which qualify as Official Development Assistance (ODA) or Official Aid (OA).

AMORTISATION - Repayments of principal on a loan. Does not include interest payments.

ASSOCIATED FINANCING - The combination of Official Development Assistance, whether grants or Loans, with any other funding to form finance packages. Associated Financing packages are subject to the same criteria of concessionality, developmental relevance and recipient country eligibility as Tied Aid Credits (q.v.).

BILATERAL - See Total Receipts.

CLAIM - The entitlement of a creditor to repayment of a Loan (q.v.); by extension, the loan itself of the outstanding amount thereof.

COMMITMENT - A firm obligation, expressed in writing and backed by the necessary funds, undertaken by an official donor to provide specified assistance to a recipient country or a multilateral organisation. Bilateral commitments are recorded in the full amount of expected transfer, irrespective of the time required for the completion of disbursements. Commitments to multilateral organisations are reported as the sum of (i) any disbursements in the year reported on which have not previously been notified as commitments and (ii) expected disbursements in the following year.

CONCESSIONALITY LEVEL - A measure of the "softness" of a credit reflecting the benefit to the borrower compared to a loan at market rate. (cf. Grant Element). Technically, it is calculated as the difference between the nominal value of a Tied Aid Credit (q.v.) and the present value of the debt service as of the date of disbursement, calculated at a discount rate applicable to the currency of the transaction and expressed as a percentage of the nominal value.

CREDITS - See Loans

DAC (DEVELOPMENT ASSISTANCE COMMITTEE) - The committee of the OECD which deals with development co-operation matters. See also "How the DAC works".

DAC LIST - See Recipient Countries and Territories in the DAC List of Aid Recipients

DEBT REORGANISATION - (also Restructuring) Any action officially agreed between creditor and debtor that alters the terms previously established for repayment. This may include forgiveness (extinction of the loan), or rescheduling which can be implemented either by revising the repayment schedule or extending a new refinancing loan. See also "Notes on Definitions and Measurement" below.

DISBURSEMENT - The release of funds to, or the purchase of goods or services for a recipient; by extension, the amount thus spent. Disbursements record

the actual international transfer of financial resources, or of goods or services valued at the cost of the donor.

EXPORT CREDITS - Export credit loans for the purpose of trade and which are not represented by a negotiable instrument. They may be extended by the official or the private sector. If extended by the private sector, they may be supported by official guarantees.

GRACE PERIOD - See Grant Element

GRANT ELEMENT - Reflects the financial terms of a commitment: interest rate, MATURITY (q.v.) and grace period (interval to first repayment of capital). It measures the concessionality of a loan, in the form of the present value of an interest rate below the market rate over the life of a loan. Conventionally the market rate is taken as 10 per cent in DAC statistics. Thus, the GRANT ELEMENT is nil for a loan carrying an interest rate of 10 percent; it is 100 per cent for a grant; and it lies between these two limits for a soft loan. If the face value of a loan is multiplied by its GRANT ELEMENT, the result is referred to as the grant equivalent of that loan. (cf. CONCESSIONALITY LEVEL)

GRANT LIKE FLOW - A transaction in which the donor country retains formal title to repayment but has expressed its intention in the commitment to hold the proceeds of repayment in the borrowing country.

GRANT - Transfers made in cash, goods or services for which no repayment is required.

LOANS (ALSO CREDITS) - Transfers for which repayment is required. Only LOANS with maturities of over one year are included in DAC statistics. Data on net LOANS include deductions for repayments of principal (but not payment of interest) on earlier LOANS. This means that when a loan has been fully repaid, its effect on total net ODA over the life of the loan is zero.

LONG TERM - Used of LOANS with an original or extended maturity of more than one year.

MATURITY - The date at which the final repayment of a loan is due; by extension, a measure of the scheduled life of the loan.

MULTILATERAL OPERATIONAL AGENCIES - In DAC statistics, these international institutions with governmental membership which conduct all or a significant part of their activities in favour of development and aid recipient countries. They include multilateral development banks (e.g. World Bank, regional development banks), United Nations agencies, an regional groupings (e.g. certain European Union and Arab agencies). A contribution by a DAC Member to such an agency is deemed to be multilateral if it is pooled with other contributions and disbursed at the discretion of the agency.

NET DISBURSEMENTS - also see Disbursements. Net Flow(s), whence Net Inflow, Net Outflow

OFFICIAL AID (OA) - Flows which meet conditions of eligibility for inclusion in OFFICIAL DEVELOPMENT ASSISTANCE (q.v.), other than the fact that the recipients are on Part II of the DAC List of Aid Recipients (see Recipient Countries and Territories). References to Official Development Assistance in this publication can be taken, *mutatis mutandis*, to apply to OFFICIAL AID.

OFFICIAL DEVELOPMENT ASSISTANCE (ODA) - Grants or Loans to countries and territories on Part I of the DAC List of Aid Recipients (developing countries) which are: (a) undertaken by the official sector; (b) with promotion of economic development and welfare as the main objective; (c) at concessional financial terms [if a loan, having a Grant Element (q.v.) of at least 25 per cent]. In addition to financial flows, Technical Co-operation (q.v.) is included in aid. Grants, Loans and credits for military purposes are excluded. For the treatment of the forgiveness of Loans originally extended for military purposes, see Notes on Definitions and Measurement below. Transfer payments to private individuals (e.g. pensions, reparations or insurance payouts) are in general not counted.

OFFICIAL DEVELOPMENT FINANCE (ODF) - Used in measuring the inflow of resources to recipient countries: includes (a) bilateral ODA, (b) grants and concessional and non concessional development lending by multilateral financial institutions, and (c) Other Official Flows for development purposes (including refinancing Loans) which have too low a Grant Element (q.v.) to qualify as ODA.

OFFSHORE BANKING CENTRES - Countries or territories whose financial institutions deal primarily with non residents.

OTHER OFFICIAL FLOWS (OOF) - Transactions by the official sector with countries on the List of Aid Recipients which do not meet the conditions for eligibility as Official Development Assistance or Official Aid, either because they are not primarily aimed at development, or because they have a Grant Element of less than 25 per cent.

PARTIALLY UNTIED AID - Official Development Assistance (or Official Aid) for which the associated goods and services must be procured in the donor country or among a restricted group of other countries, which must however include substantially all developing countries (substantially all CEEC/NIS countries in the case of Official Aid). Partially untied aid is subject to the same disciplines as Tied Aid Credits and Associated Financing (qq.v.).

PURPOSE OF AID - The DAC statistics on the purpose of aid cover three dimensions: the sector of destination, the form or type of aid, and the policy objective(s) of aid. Data are collected on individual commitments in the Creditor Reporting System (CRS), and in the form of annual commitment aggregates in the DAC Questionnaire.

SHORT TERM - Used of Loans with a maturity of one year or less.

TECHNICAL CO-OPERATION - Includes both (a) grants to nationals of aid recipient countries receiving education or training at home or abroad, and (b) payments to consultants, advisers and similar personnel as well as teachers and administrators serving in recipient countries, (including the cost of associated equipment). Assistance of this kind provided specifically to facilitate the implementation of a capital project is included indistinguishably among bilateral project and programme expenditures, and not separately identified as technical co-operation in statistics of aggregate flows.

TIED AID CREDITS - Official or officially supported Loans, credits or Associated Financing packages (qq.v.) where procurement of the goods or services involved is limited to the donor country or to a group of countries which does not include substantially all developing countries (or CEEC/NIS countries in transition, cf. PARTIALLY UNTIED AID). Tied Aid Credits are subject to certain disciplines concerning their concessional levels, the countries to which they may be directed, and their developmental relevance so as to avoid using aid funds on projects that would be commercially viable with private finance, and to ensure that recipient countries receive good value.

TOTAL RECEIPTS - The inflow of resources to aid recipient countries (see Table 1 of the Statistical Annex) includes, in addition to ODF, official and private EXPORT CREDITS (q.v.), and long and short term private transactions (see PRIVATE FLOWS). Total receipts are measured net of amortisation payments and repatriation of capital by private investors. Bilateral flows are provided directly by a donor country to an aid recipient country. Multilateral flows are channelled via an international organisation active in development (e.g. World Bank, UNDP). In tables showing total receipts of recipient countries, the outflows of multilateral agencies to those countries is shown, not the contributions which the agencies received from donors.

UNDISBURSED - Describes amounts committed but not yet spent. See also COMMITMENT, DISBURSEMENT.

UNTIED AID - Official Development Assistance for which the associated goods and services may be fully and freely procured in substantially all countries.

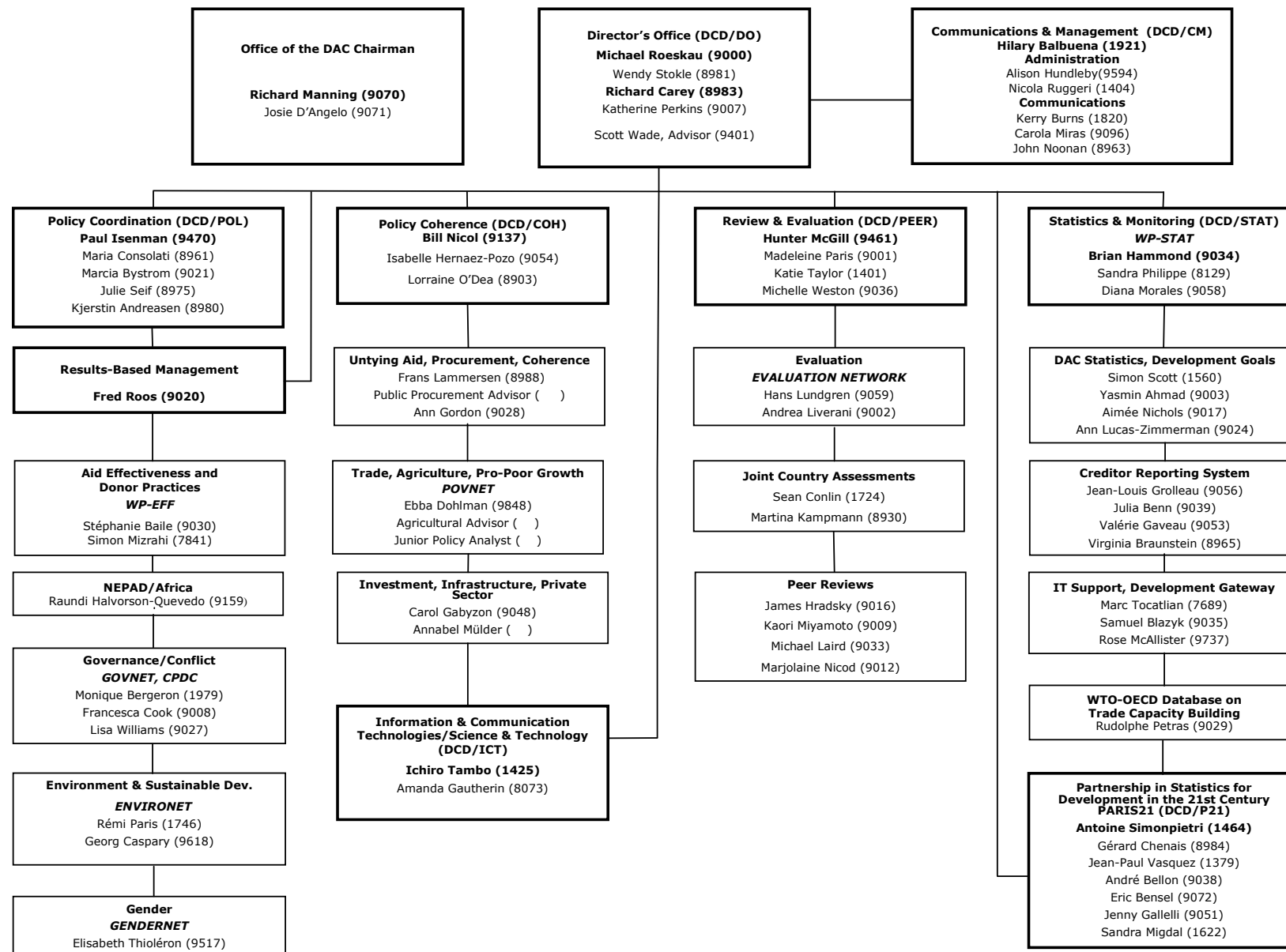
VOLUME (REAL TERMS) - The flow data in this publication are expressed in US dollars. To give a truer idea of the volume of flows over time, some data are presented in constant prices and exchange rates, with a reference year specified. This means that adjustment has been made to cover both inflation between the year in question and the reference year, and changes in the exchange rate between the currency concerned and the United States dollars over the same period.

Příloha č. 4 - Priority programu práce DAC na roky 2007-08

Table 3: DAC PWB 2007-2008 - Output Results ranked according to the Arithmetic Mean and the Median

<u>Expected Output Results</u>	Arithmetic Mean	Rank by Mean	Median	Rank by Median
38 Enhanced role of the DAC, via outreach beyond its current membership, as the key forum for donor dialogue, and the source of and reference for knowledge and good practice in development co-operation.	10.04	1	6.0	8
12 Principles for Good International Engagement in Fragile States finalised and resulting in demonstrable changes in donor behaviour.	9.65	2	9.0	1
6 Guidance to promote capacity development to help address the challenges such as those set out in the Paris Declaration.	9.09	3	8.0	2
20 Increased awareness and deeper understanding on the actions taken by donors and partners to implement the Paris Declaration.	8.61	4	7.0	7
11 Develop Guidance on Conflict Prevention and Peacebuilding activities for improved donor policy and behaviour for enhanced field-level impact.	8.26	5	7.0	5
17 Joint Evaluations of the Effectiveness of Aid.	7.70	6	7.0	6
22 Good practices in Public Financial Management.	7.52	7	5.0	12
30 Scaling up for effective results: Best practices for implementing Pro-Poor Growth.	7.43	8	5.0	13
37 Improving and expanding DAC Statistics, including policy analysis.	7.35	9	8.0	3
4 Policy and practice guidance including revision of the DAC Guidelines for gender equality and women's empowerment in development co-operation (PD para 42).	6.83	10	7.0	4
13 Promoting whole-of-government coherence to achieve members' development co-operation objectives.	6.83	11	3.0	23
7 Guidance on stronger collective action against corruption (PD para 4).	6.70	12	5.0	9
31 Guidance on using aid effectively to promote social inclusion and empower the poor.	6.61	13	5.0	14
18 DAC Evaluation Standards and Norms (for members and multilaterals).	6.04	14	5.0	11
15 Enhanced compliance with the Principles and Good Practice of Humanitarian Donorship.	5.74	15	5.0	10
21 Increased documented knowledge on Managing for Development Results, and supporting tools for capacity development and application of MfDR practices by partners and donors.	5.70	16	3.0	24
23 The effective use of reliable, transparent country procurement systems.	5.43	17	4.0	17
34 Policy guidance on strengthening the relevance and effectiveness of trade related technical assistance and capacity building, including in the context of the Doha round.	5.17	18	5.0	16
9 Guidance to promote domestic accountability, through support for domestic resource revenue mobilisation and strengthened local oversight institutions, particularly in aid dependent countries.	5.09	19	0.0	28
39 Information Reports and Policy Exchange on Scaling up and Aid Architecture.	5.00	20	4.0	18
5 Integration of gender equality and women's empowerment into development co-operation through collaboration with other DAC subsidiary bodies, the wider OECD and development partners, including multilateral agencies.	4.83	21	3.0	21
1 Increasing synergies between Environment and Development: Implementing the outcome of the joint EPOC-DAC Ministerial meeting.	4.65	22	3.0	19
2 Integration of environment and natural resource management into development co-operation in the context of new aid modalities through collaboration with other DAC subsidiary bodies and wider OECD.	4.61	23	3.0	20
29 Implement policy guidance on using ODA to mobilise private investment for development and exchange/assess experiences among donors, partner countries and the private sector.	4.52	24	3.0	26
8 Guidance on how to integrate human rights more consistently into donor policies and practice in the areas of aid effectiveness, peace & security and growth strategies.	4.48	25	3.0	22
32 Guidance on aid for trade and competitiveness: Making markets work for the poor.	4.35	26	5.0	15
10 Promoting Security System Reform for conflict prevention and poverty reduction.	4.17	27	0.0	29
26 Mutual review assessing efforts by OECD and African countries to improve development effectiveness in Africa.	4.13	28	0.0	32
24 Monitor implementation of the DAC Untying Recommendation.	3.83	29	3.0	25
25 Increase the coverage of the DAC Untying Recommendation.	3.43	30	0.0	31
41 External evaluation of the DAC ahead of the renewal of the mandate after 2008.	2.70	31	0.0	37
28 Analytical comparative report on administrative costs of DAC member States' development aid systems ("costs of doing business").	2.57	32	0.0	34
16 Improved donor behaviour at the partner country level based on a better understanding of the impact of total development co-operation efforts.	2.43	33	0.0	30
40 Study of ODA reporting rules for debt relief.	2.43	34	0.0	36
27 Sharing experiences on the management and reform of bilateral aid agencies.	1.91	35	0.0	33
3 Dissemination, advocacy and harmonised implementation of Agreed Good Practices on Environment and Development Co-operation.	1.65	36	0.0	27
42 Analysis of an emerging issue in international development discussions, topic to be agreed by consensus by (say) October 2006/7.	1.57	37	0.0	38
33 Maximising impact on poverty reduction: New work methods for developing and sharing best practices and experiences among practitioners.	0.96	38	0.0	35

Příloha č. 5 - Organizační struktura sekretariátu DAC

Příloha č. 6 - Harmonogram zasedání DAC v první polovině roku 2006

	January 2006	February 2006 <i>Vacances scolaires 6-19 February</i>	March 2006	April 2006 <i>Vacances scolaires 10-23 April</i>	May 2006
DAC	17 January – DAC 10 January (tbc) – Informal DAC meeting “Straw Poll” - Election of DAC Vice-Chairs	14 February - DAC	14 March - DAC	4 April - Joint Meeting of the DAC and the EPOC at Ministerial Level 5 April – HLM 19 April - Peer Review of Portugal	23 May – DAC (tbc) 31 May - Peer Review of the United Kingdom
DAC Seminars / Workshops				24-25 April - DAC-COFT Joint Workshop	
Subsidiary Bodies					
WP-STAT		20 Feb. – Task Team on Convergence 21-22 Feb. - DAC Working Party on Statistics			
WP-EFF		2-3 Feb. - JV Public Financial Management 8-10 Feb. (tbc) - JV on Procurement (Manila, Philippines) 11 Feb. – JV on Monitoring the Paris Declaration	28-29 March – JV on Monitoring the Paris Declaration	11-14 April (D/C) – Managing for Development Results	
Network on Development Evaluation			30-31 March - DAC Network on Development Evaluation		29-30 May (tbc) - DAC Network on Development Evaluation - Dissemination Conference for the Evaluation of General Budget Support
GENDERNET	30-31 Jan. - UN LANWGE/ GENDERNET meeting in Nairobi.	1 Feb. - DAC Network on Gender Equality (GENDERNET) in Nairobi			
ENVIRONET		16-17 Feb. - DAC Network on Environment and Development Co-operation (ENVIRONET)			
POVNET		6 Feb. - POVNET Bureau Meeting 7-8 Feb. - DAC Network on Poverty Reduction (POVNET) 9 Feb. - POVNET Steering Group			
GOVNET		9-10 Feb. - Brainstorming workshop on political corruption jointly organised by GOVNET and the Unstam anti-corruption Resource Center			
Fragile States Group		9 Feb. – Fragile States Group, Service Delivery			16-17 May (tbc) – Fragile States Group
CPDC		6-7 Feb. - DAC Network on Conflict, Peace and Development Co-operation 8 Feb. - CPDC Task Team on Security System Reform			
PARIS21		28 Feb. - METAGORA Meeting			
Other Meetings				22-23 April - 2006 Spring Meetings of the International Monetary Fund and the World Bank Group Washington, D.C.	23-24 May - MCM

Příloha č. 7a - Objem české ODA (údaje za rok 2005 jsou předběžné)

ADVANCE QUESTIONNAIRE ON MAIN ODA AGGREGATES
(2006 Edition)

Reporting Country: Czech Republic

Exchange rates used:

2004 1 \$ U.S. = 25,701
2005 1 \$ U.S. = 23,947

	(1)	(2)
	114	114
	2004	2005

NET DISBURSEMENTS

Million US dollars

PART I - DEVELOPING COUNTRIES (3)

Official Development Assistance, net	010	108,17	130,96
I. Bilateral ODA	015	63,48	57,83
I.1. Bilateral grants and grant-like flows	020	63,48	57,83
of which: a. Technical co-operation	050	10,95	13,93
b. Food aid	060		
c. Emergency and distress relief	070	9,02	16,83
of which: Reconstruction	088		4,59
d. Debt relief grants (codes 075+094)	087	10,73	9,60
e. Aid to NGOs	077		0,17
f. Administrative costs	820	4,28	4,78
I.2. Bilateral loans, net (4).....	110		
of which: Offsetting entry for debt forgiveness	101		
II. Contributions to multilateral organisations	180	44,69	73,13
a. United Nations.....	190	5,52	7,06
b. EC.....	195	33,57	61,73
c. World Bank (IDA, IBRD, IFC, MIGA) (codes 550+545)	547	2,48	2,61
d. Regional development banks and funds	561		
e. Other.....	069	3,12	1,73
<i>Memo: Breakdown of bilateral ODA:</i>			
<i>a) to LDCs (3).....</i>	029	9,47	
<i>b) to Sub-Saharan Africa .....</i>	039	3,83	
<i>c) to Afghanistan, total .....</i>	027	6,08	
<i>of which: Reconstruction for Afghanistan .....</i>	8827		
<i>d) to Iraq, total .....</i>	028	13,66	
<i>of which: Reconstruction for Iraq .....</i>	8828		
<i>e) Net debt relief for Iraq .....</i>	8829		
<i>f) Net debt relief for Nigeria .....</i>	8830		
<i>g) Tsunami relief, total .....</i>	8831		
<i>of which: Emergency .....</i>	8832		
GROSS NATIONAL INCOME AT MARKET PRICES	001	101610,83	115672,11
ODA as per cent of GNI.....	002	0,11	0,11
Population.....	004		10240000,00

1. Please provide revised DAC tables if resource flows in 2004 are modified.
2. Where actual figures not available, indicate status of item as follows: e): estimate; pe): preliminary estimate.
3. See the DAC List of ODA Recipients for Resource Flows in 2005.
4. Including offsetting entries for debt relief.

Příloha č. 7b - Statistický souhrn české ODA 1999-2004

CZECH REPUBLIC DEVELOPMENT COOPERATION	1999		2000		2001		2002		2003		2004	
	CZK	USD	CZK	USD	CZK	USD	CZK	USD	CZK	USD	CZK	USD
I. Europe	27,0	0,78	28,6	0,74	173,5	4,56	281,5	8,60	332,2	11,77	271,4	10,56
II. Africa	12,8	0,37	7,7	0,20	27,8	0,73	45,5	1,39	69,7	2,47	102,8	4,00
II.A. North of Sahara	0,0	0,00	1,9	0,05	6,4	0,17	7,5	0,23	8,2	0,29	5,7	0,22
II.B. South of Sahara	12,8	0,37	5,8	0,15	21,0	0,55	38,0	1,16	61,5	2,18	97,1	3,78
III. America	15,6	0,45	19,7	0,51	36,4	0,96	410,8	12,55	300,1	10,63	343,1	13,35
III.A. North and Central	7,9	0,23	9,3	0,24	18,9	0,50	3,6	0,11	27,1	0,96	42,7	1,66
III.B. South	7,6	0,22	10,4	0,27	17,4	0,46	27,2	0,83	25,1	0,89	24,7	0,96
IV. Asia	81,2	2,35	91,5	2,37	242,8	6,38	273,7	8,36	1566,3	55,49	914,2	35,57
IV.A. Middle East	33,9	0,98	39,0	1,01	16,2	0,43	32,7	1,00	1166,1	41,31	393,0	15,29
IV.B. South and Central	19,7	0,57	10,8	0,28	135,9	3,57	154,2	4,71	232,6	8,24	259,1	10,08
IV.C. Far East	27,6	0,80	41,7	1,08	90,6	2,38	86,8	2,65	167,7	5,94	262,4	10,21
V. Oceania	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00
VI. LDCs Unspecified	93,0	2,69	98,0	2,54	87,8	2,31	13,4	0,41	0,0	0,00	0,0	0,00
VII. Bilateral I Total	229,5	6,64	245,4	6,36	568,2	14,94	1025,0	31,31	2268,3	80,36	1631,5	63,48
A. United Nations	101,6	2,94	113,5	2,94	73,7	1,94	219,3	6,70	149,9	5,31	141,9	5,52
B. EC	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	862,8	33,57
C. World Bank Group	61,2	1,77	152,4	3,95	229,9	6,04	163,4	4,99	68,9	2,44	63,7	2,48
D. Regional Banks	18,3	0,53	17,8	0,46	16,8	0,44	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00
E. Other Agencies	100,9	2,92	94,5	2,45	118,6	3,12	78,2	2,39	68,9	2,44	80,2	3,12
F. Multilateral I Total	282,0	8,16	378,2	9,80	439,0	11,54	460,9	14,08	287,6	10,19	1148,6	44,69
TOTAL PART I	511,5	14,80	623,6	16,16	1007,2	26,48	1485,9	45,39	2556,0	90,55	2780,1	108,17
I. More Advanced	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	1,3	0,04	0,6	0,02	1,0	0,04
II. CEESc/NIS	30,8	0,89	30,5	0,79	179,6	4,72	173,8	5,31	102,2	3,62	256,2	9,97
III. Part II Unallocated	0,0	0,00	0,0	0,00	8,5	0,22	18,3	0,56	0,0	0,00	0,0	0,00
IV. Bilateral II Total	30,8	0,89	30,5	0,79	188,1	4,95	193,5	5,91	102,7	3,64	257,3	10,01
V. Multilateral II Total	37,7	1,09	104,6	2,71	151,0	3,97	111,6	3,41	95,7	3,39	89,4	3,48
TOTAL PART II	68,4	1,98	135,1	3,50	339,3	8,92	305,1	9,32	198,4	7,03	346,7	13,49
TOTAL I+II	579,9	16,78	758,7	19,66	1346,5	35,40	1791,0	54,71	2754,4	97,58	3126,8	121,66
CZK/USD	34,559		38,590			38,038		32,736		28,227		25,701
GNI	1887325		1959583		2146103		2275600	69514	2532400	89716	2611500	101611
ODA/GNI	0,027%		0,032%		0,047%		0,065%		0,101%		0,106%	
OA/GNI	0,004%		0,007%		0,016%		0,013%		0,008%		0,013%	
bilateral aid by region:												
Sub-Saharan Africa (II B)	12,8	0,37	5,8	0,15	21,0	0,55	38,0	1,16	61,5	2,18	97,1	3,78
South and Central Asia (IV B)	19,7	0,57	10,8	0,28	135,9	3,57	154,2	4,71	232,6	8,24	259,1	10,08
Other Asia and Oceania (IV C+V)	27,6	0,80	41,7	1,08	90,6	2,38	86,8	2,65	167,7	5,94	262,4	10,21
Middle East and North Africa (IV A+II A)	33,9	0,98	40,9	1,06	22,6	0,59	40,3	1,23	1174,2	41,60	398,6	15,51
Latin America and Caribbean (III)	15,6	0,45	19,7	0,51	36,4	0,96	30,8	0,94	52,2	1,85	67,3	2,62
Europe (I)	27,0	0,78	28,6	0,74	173,5	4,56	281,5	8,60	332,2	11,77	271,4	10,56
Unspecified (scholarships/debt)	93,0	2,69	98,0	2,54	88,1	2,32	393,5	12,02	247,8	8,78	275,5	10,72
suma	229,5	6,64	245,4	6,36	568,2	14,94	1025,0	31,31	2268,3	80,36	1631,5	63,48
bilateral aid by income:												
LDCs	10,4	0,30	13,5	0,35	47,9	1,26	67,8	2,07	228,9	8,11	242,4	9,43
Other low-income	52,2	1,51	48,6	1,26	196,3	5,16	206,9	6,32	227,8	8,07	332,6	12,94
Lower middle-income	63,6	1,84	73,3	1,90	218,3	5,74	317,9	9,71	1536,7	54,44	744,0	28,95
Upper middle-income	10,4	0,30	12,0	0,31	14,5	0,38	28,8	0,88	12,7	0,45	14,1	0,55
High income	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00
Unallocated (scholarships/debt)	93,0	2,69	98,0	2,54	91,2	2,40	403,6	12,33	262,2	9,29	298,4	11,61
suma	229,5	6,64	245,4	6,36	568,2	14,94	1025,0	31,31	2268,3	80,36	1631,5	63,48
Part II (OA)	30,8	0,89	30,5	0,79	188,1	4,95	193,5	5,91	102,7	3,64	257,3	10,01
bilateral aid by sector:												
Education, health, population	80,9	2,34	111,3	2,88	212,8	5,59	102,8	3,14	827,9	29,33	233,6	9,09
Other social infrastructure	12,8	0,37	12,2	0,32	24,4	0,64	13,1	0,40	114,0	4,04	401,7	15,63
Economic infrastructure	34,3	0,99	40,2	1,04	99,7	2,67	5,2	0,16	146,5	5,19	114,6	4,46
Production	13,3	0,38	4,3	0,11	12,1	0,32	41,6	1,27	81,0	2,87	90,5	3,52
Multisector	22,1	0,64	23,0	0,60	96,7	2,54	206,9	6,32	579,5	20,53	170,1	6,62
Programme assistance	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	7,2	0,22	4,2	0,15	0,0	0,00
Debt relief	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	380,1	11,61	247,8	8,78	275,8	10,73
Emergency aid	60,9	1,76	45,9	1,19	130,0	3,42	268,1	8,19	188,6	6,68	231,8	9,02
Unspecified (incl. administrative costs)	5,2	0,15	8,5	0,22	32,5	0,85	0,0	0,00	78,8	2,79	113,3	4,41
suma	229,5	6,64	245,4	6,36	568,2	14,94	1025,0	31,31	2268,3	80,36	1631,5	63,48
type of flows:												
ODA total	511,5	14,80	623,6	16,16	1007,2	26,48	1485,9	45,39	2556,0	90,55	2780,1	108,17
bilateral ODA	229,5	6,64	245,4	6,36	568,2	14,94	1025,0	31,31	2268,3	80,36	1631,5	63,48
projects and programmes	70,2	2,03	93,0	2,41	317,6	8,35	280,2	8,56	1467,0	51,97	729,1	28,37
technical cooperation	93,0	2,69	98,0	2,54	87,9	2,31	89,4	2,73	282,0	9,99	281,4	10,95
emergency and food aid	60,8	1,76	45,9	1,19	130,1	3,42	275,6	8,42	192,8	6,83	231,8	9,02
debt relief	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	380,1	11,61	247,8	8,78	275,8	10,73
administration costs and P.R.	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	78,8	2,79	113,3	4,41
ODA loans	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00
multilateral ODA	282,0	8,16	378,2	9,80	439,0	11,54	460,9	14,08	287,6	10,19	1148,6	44,69
memo: grant element		100,0%		100,0%		100,0%		100,0%		100,0%		100,0%
memo: bilateral ODA %		44,9%		39,4%		56,4%		69,0%		88,7%		58,7%
OA total	68,4	1,98	135,1	3,50	339,3	8,92	305,1	9,32	198,4	7,03	346,7	13,49

Příloha č. 7c - Česká ODA podle zemí (1999-2004 celkem)

No.	Top Recipients	1999		2000		2001		2002		2003		2004	
		CZK	USD	CZK	USD	CZK	USD	CZK	USD	CZK	USD	CZK	USD
1	IRAQ	0,0	0,00	0,0	0,00	7,7	0,20	9,8	0,30	1128,0	39,96	351,0	13,66
2	AFGHANISTAN	0,0	0,00	1,9	0,05	24,2	0,64	23,9	0,73	172,7	6,12	156,3	6,08
3	SERBIA & MONTENEGRO	0,0	0,00	1,2	0,03	107,0	2,81	112,0	3,42	117,1	4,15	176,8	6,88
4	<i>UKRAINE</i>	22,1	0,64	23,9	0,62	74,0	1,95	70,3	2,15	30,2	1,07	117,7	4,58
5	<i>RUSSIA</i>	0,0	0,00	1,9	0,05	12,6	0,33	10,7	0,33	46,3	1,64	101,8	3,96
6	VIET NAM	4,8	0,14	9,3	0,24	36,6	0,96	29,7	0,91	57,6	2,04	78,3	3,05
7	BOSNIA-HERZEGOVINA	10,7	0,31	18,1	0,47	17,0	0,45	49,1	1,50	110,9	3,93	26,5	1,03
8	MONGOLIA	10,0	0,29	18,5	0,48	17,1	0,45	25,5	0,78	47,4	1,68	74,0	2,88
9	CHINA	12,8	0,37	13,9	0,36	21,9	0,57	14,0	0,43	37,0	1,31	75,6	2,94
10	MOLDOVA	0,3	0,01	0,0	0,00	35,2	0,93	44,6	1,36	45,7	1,62	28,0	1,09
11	GEORGIA	0,0	0,00	0,0	0,00	24,1	0,63	32,3	0,99	15,2	0,54	34,8	1,36
12	NICARAGUA	7,9	0,23	1,9	0,05	11,8	0,31	0,1	0,00	11,0	0,39	24,6	0,96
13	KYRGYZ REP.	0,0	0,00	0,0	0,00	0,6	0,02	3,3	0,10	3,4	0,12	29,3	1,14
14	PHILIPPINES	0,0	0,00	0,0	0,00	13,1	0,34	5,3	0,16	17,2	0,61	16,2	0,63
15	ALBANIA	0,0	0,00	0,0	0,00	1,1	0,03	4,9	0,15	18,9	0,67	13,7	0,53
16	NAMIBIA	0,0	0,00	0,0	0,00	0,6	0,02	4,0	0,12	10,7	0,38	20,2	0,79
17	<i>BEARUS</i>	0,0	0,00	0,0	0,00	14,2	0,37	13,6	0,41	8,2	0,29	21,6	0,84
18	ETHIOPIA	6,2	0,18	8,8	0,24	1,0	0,03	5,6	0,17	10,2	0,36	17,6	0,69
19	MACEDONIA (FYROM)	0,0	0,00	3,1	0,08	4,1	0,11	32,1	0,98	21,7	0,77	5,2	0,20
20	PALESTINIAN ADMIN. AREAS	29,0	0,84	33,2	0,86	0,0	0,00	7,3	0,22	16,4	0,58	6,0	0,23
21	SRI LANKA	0,0	0,00	0,0	0,00	7,0	0,18	4,9	0,15	7,3	0,26	11,7	0,45
22	IRAN	0,0	0,00	0,0	0,00	1,0	0,03	1,2	0,04	0,3	0,01	16,4	0,64
23	STATES OF EX-YUGOSLAVIA	7,6	0,22	0,0	0,00	0,0	0,00	16,7	0,51	12,4	0,44	4,3	0,17
24	YEMEN	1,0	0,03	2,7	0,07	2,4	0,06	5,4	0,16	9,6	0,34	6,8	0,27
25	ANGOLA	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,7	0,02	9,3	0,33	6,6	0,26
26	JAMAICA	0,0	0,00	0,0	0,00	3,0	0,08	0,0	0,00	5,4	0,19	9,1	0,35
27	PERU	2,1	0,06	2,7	0,07	4,4	0,12	2,5	0,08	7,6	0,27	6,6	0,26
28	ZAMBIA	2,1	0,06	3,1	0,08	5,6	0,15	3,6	0,11	9,9	0,35	3,4	0,13
29	JORDAN	3,8	0,11	1,2	0,03	1,6	0,04	2,6	0,08	6,8	0,24	6,1	0,24
30	SUDAN	0,0	0,00	0,0	0,00	0,2	0,00	0,8	0,02	0,6	0,02	11,4	0,44
31	<i>SLOVAK REPUBLIC</i>	0,0	0,00	0,0	0,00	8,9	0,23	9,9	0,30	0,0	0,00	11,8	0,46
32	INDIA	6,9	0,20	0,0	0,00	40,7	1,07	46,9	1,43	11,3	0,40	1,5	0,06
33	UZBEKISTAN	2,8	0,08	0,0	0,00	0,9	0,02	3,0	0,09	4,0	0,14	8,0	0,31
34	BURKINA FASO	0,0	0,00	0,0	0,00	1,1	0,03	1,7	0,05	1,4	0,05	8,9	0,35
35	LEBANON	0,0	0,00	1,9	0,05	2,6	0,07	2,7	0,08	5,1	0,18	5,4	0,21
36	BANGLADESH	0,0	0,00	5,0	0,13	6,5	0,17	0,8	0,02	4,5	0,16	5,6	0,22
37	KAZAKHSTAN	4,1	0,12	1,9	0,05	2,9	0,08	2,6	0,08	5,1	0,18	4,3	0,17
38	BOLIVIA	0,0	0,00	0,0	0,00	4,4	0,11	5,9	0,18	4,8	0,17	4,1	0,16
39	EL SALVADOR	0,0	0,00	1,2	0,03	1,0	0,03	0,3	0,01	4,2	0,15	4,6	0,18
40	MALI	1,0	0,03	0,0	0,00	2,6	0,07	0,6	0,02	2,0	0,07	6,0	0,23
41	ARMENIA	0,0	0,00	1,9	0,05	19,3	0,51	24,4	0,75	3,7	0,13	4,0	0,16
42	COLOMBIA	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	2,0	0,06	3,1	0,11	4,3	0,17
43	COSTA RICA	0,0	0,00	3,9	0,10	2,0	0,05	1,6	0,05	5,6	0,20	1,9	0,07
44	ECUADOR	3,5	0,10	3,9	0,10	5,7	0,15	7,0	0,21	3,1	0,11	3,7	0,14
45	KOREA, DEM.	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,5	0,01	1,1	0,04	5,1	0,20
46	KENYA	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	2,6	0,08	2,0	0,07	3,8	0,15
47	CAMBODIA	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,5	0,02	0,6	0,02	4,5	0,17
48	MOROCCO	0,0	0,00	1,9	0,05	2,7	0,07	4,9	0,15	2,5	0,09	2,6	0,10
49	<i>ROMANIA</i>	4,5	0,13	4,6	0,12	47,5	1,25	58,3	1,78	3,7	0,13	1,0	0,04
50	LIBERIA	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,1	0,00	1,1	0,04	3,2	0,13

Note: OA countries in italics, unallocated aid excluded

Top 10 Recipients each year		1999		2000		2001		2002		2003		2004	
No.	Recipient	USD	Recipient	USD	Recipient	USD	Recipient	USD	Recipient	USD	Recipient	USD	
1	PALESTIN	0,84	PALESTIN	0,86	SERBIA &	2,81	SERBIA &	3,42	IRAQ	39,96	IRAQ	13,66	
2	<i>UKRAINE</i>	0,64	<i>UKRAINE</i>	0,62	<i>UKRAINE</i>	1,95	<i>UKRAINE</i>	2,15	AFGHANI	6,12	SERBIA &	6,88	
3	CHINA	0,37	MONGOLI	0,48	<i>ROMANIA</i>	1,25	<i>ROMANIA</i>	1,78	SERBIA &	4,15	AFGHANI	6,08	
4	BOSNIA-H	0,31	BOSNIA-H	0,47	INDIA	1,07	BOSNIA-H	1,50	BOSNIA-H	3,93	<i>UKRAINE</i>	4,58	
5	MONGOLI	0,29	CHINA	0,36	VIET NAM	0,96	INDIA	1,43	VIET NAM	2,04	<i>RUSSIA</i>	3,96	
6	CROATIA	0,24	VIET NAM	0,24	MOLDOVA	0,93	MOLDOVA	1,36	MONGOLI	1,68	VIET NAM	3,05	
7	NICARAG	0,23	CROATIA	0,16	AFGHANI	0,64	GEORGIA	0,99	<i>RUSSIA</i>	1,64	CHINA	2,94	
8	STATES C	0,22	BANGLAI	0,13	GEORGIA	0,63	MACEDO	0,98	MOLDOVA	1,62	MONGOLI	2,88	
9	INDIA	0,20	<i>ROMANIA</i>	0,12	CHINA	0,57	VIET NAM	0,91	CHINA	1,31	GEORGIA	1,36	
10	ETHIOPIA	0,18	ECUADOR	0,10	ARMENIA	0,51	MONGOLI	0,78	<i>UKRAINE</i>	1,07	KYRGYZ F	1,14	
suma top 10		3,52		3,54		11,32		15,29		63,52		46,52	
total bilateral allocated (ODA+OA)		4,84		4,61		17,34		24,64		75,22		62,77	
top 10 / total bilateral %		72,7%		76,8%		65,2%		62,1%		84,4%		74,1%	

Příloha č. 8 - Revidovaná aide memoire o vstupu nových členů do DAC

AIDE MEMOIRE ON THE ADMISSION OF NEW DAC MEMBERS

Introduction

The mandate of the Development Assistance Committee is "...to secure an expansion of aggregate volume of resources made available to developing countries and to improve their effectiveness. To this end, Members periodically review together both the amount and the nature of their contributions to aid programmes, bilateral and multilateral, and consult each other on all other relevant aspects of their development assistance policies."

Development co-operation is a specialised area of national government activity that has become increasingly common and politically visible in industrialised countries. The Development Assistance Committee (DAC), as the forum of reference for the harmonisation of donor policies and the identification of best practices in development co-operation, has more than doubled the size of its membership since it was founded in 1961. On the one hand, it is important to the healthy functioning of the DAC that its size be maintained at manageable levels while, on the other hand, its policies and actions should remain a unique point of reference for the broader donor community, irrespective of the size of their development co-operation portfolio. DAC membership should be seen as indicative of a commitment to an effective contribution to the international development effort.

In its effort to maintain a manageable, yet comprehensive, system of bilateral development co-operation leadership, the DAC will use the following to guide future membership applications from countries that are already members of the OECD. Applications from non-OECD members should, in addition, meet OECD-wide criteria for non-member participation in OECD Committees. It is expected that these guidelines will be revisited by the DAC every five years to ensure that they reflect current realities, are still an appropriate instrument of Committee operations and take into account the implications for its operating budget and management.

Process

A country seeking admission to the DAC shall address a brief letter to the DAC Secretariat announcing its interest in becoming a Member and asking the DAC to initiate appropriate procedures.

The Secretariat then will undertake an analysis of this application, including a visit to the candidate's development co-operation headquarters and one field mission, the funding for which will be covered by sources other than the Part I Budget. On the basis of this written and oral information, the Secretariat will produce a report, with a recommendation to the DAC, for discussion and action. This will include assessing the candidate member against:

- The existence of appropriate strategies, policies and institutional frameworks.
- An accepted measure of effort (e.g. ODA/GNI ratio over 0.20% or ODA volume above USD 100 million).
- The existence of a system of performance monitoring and evaluation.

Finally, upon obtaining Committee approval, the Ambassador of the candidate country will write to the OECD Secretary-General, providing both the candidate country's statement of interest in formalising its membership in the DAC and a pledge to fulfil the obligations of DAC Membership, namely:

- To implement forthwith the Recommendations adopted by the DAC since its inception and to commit to use DAC guidelines and reference documents in formulating national aid policies.
- To provide the annual submission of required ODA statistics.
- To maintain the capacity to participate in all meetings of the full DAC and at least one of its subsidiary bodies.
- To provide summary annual information describing its aid efforts and policies, which will be displayed in the Development Co-operation Report.
- To submit to a regular Peer Review of its aid, undertaken by the DAC and its Secretariat, and to serve as an examiner in reviewing other member programmes.

Formal membership may begin as soon as the OECD Secretary General has received the pledge and the country concerned has provided one set of annual statistics meeting DAC requirements.

Příloha č. 9 - Co je a není ODA ?

IS IT ODA?

1. Members occasionally request the Secretariat's view as to whether a particular expenditure should be reported as official development assistance (ODA). This paper outlines the reasoning the Secretariat uses to answer such enquiries, and discusses some specific cases. It should not be taken as a definitive guide to ODA eligibility, since only the DAC may determine such eligibility. Further details are provided in the Statistical Reporting Directives [DCD/DAC(2000)10] agreed by the DAC.

Official Development Assistance (ODA)

2. Official development assistance is defined as those flows to countries on Part I of the DAC List (available at www.oecd.org/dac/htm/daclist.htm) and to multilateral institutions for flows to Part I aid recipients which are:

i. provided by official agencies, including state and local governments, or by their executive agencies; and

ii. each transaction of which:

a) is administered with the promotion of the economic development and welfare of developing countries as its main objective; and

b) is concessional in character and conveys a grant element of at least 25 per cent (calculated at a rate of discount of 10 per cent)¹.

3. This note will briefly discuss key elements of this definition. It should be noted that flows to countries on Part II of the DAC List and to multilateral institutions for Part II recipients are recorded as "Official aid" if they meet tests i. and ii. above. Other official non-military flows to both Part I and Part II recipients are recorded as "Other official flows" (OOF).

Promotion of economic development and welfare as the main objective

4. This is often the decisive criterion for determining ODA eligibility. In the final analysis it is a matter of intention. But in order to reduce the scope for subjective interpretations and promote comparable reporting, Members have agreed to limits on ODA reporting, e.g.:

- **Exclusion of military aid** The supply of military equipment and services, and the forgiveness of debts incurred for military purposes, are not reportable as ODA. On the other hand, additional costs incurred for the use of the donor's military forces to deliver humanitarian aid or perform development services is ODA-eligible.
- **Peacekeeping** The enforcement aspects of peacekeeping are not reportable as ODA. However, ODA does include the net bilateral costs to donors of carrying out the following activities within UN-administered or UN-approved peace operations: human rights, election monitoring, rehabilitation of demobilised soldiers and of national infrastructure, monitoring and training of administrators, including customs and police officers, advice on economic stabilisation, repatriation and demobilisation of soldiers, weapons disposal and mine removal. (Net bilateral costs means the extra costs of assigning personnel to these activities, net of the costs of stationing them at home, and of any compensation received from the UN.) Similar activities conducted for developmental reasons outside UN peace operations are also reportable as ODA, but not recorded against the peacekeeping code. But activities carried out for non-developmental reasons, e.g. mine clearance to allow military training, are not reportable as ODA.
- **Civil police work** Expenditure on police training is ODA, unless the training relates to paramilitary functions such as counter-insurgency work. The supply of the donor's police services to control civil disobedience is not reportable.
- **Social and cultural programmes** As with police work, a distinction is drawn between building developing countries' capacity (ODA-eligible) and one-off interventions (not ODA-eligible). Thus, the promotion of museums, libraries, art and music schools, and sports training facilities and venues counts as ODA, whereas sponsoring concert tours or athletes' travel costs does not.

1. This calculation is to determine if a loan is concessional or not. If the loan satisfies the ODA criteria, the whole amount is reported as ODA. The grant element is not used to discount the face value of a loan in DAC reporting. As noted in paragraph 13, reporting is on a cash (nominal) basis, with the one exception noted where NPV is used.

- **Assistance to refugees** Assistance to refugees in developing countries is reportable as ODA. [Temporary assistance to refugees from developing countries arriving in donor countries is reportable as ODA during the first 12 months of stay, and all costs associated with eventual repatriation to a developing country, are also reportable²].
- **Nuclear energy** The peaceful use of nuclear energy, including construction of nuclear power plants and the medical use of radioisotopes are ODA-eligible. Military applications of nuclear energy are not.
- **Research** Only research directly and primarily relevant to the problems of developing countries counts as ODA. This includes research into tropical diseases and developing crops designed for developing country conditions. The costs may still be counted as ODA if the research is carried out in a developed country.

The ODA eligibility of contributions to multilateral and non-governmental organisations

5. Annex 2 of the Statistical Reporting Directives lists those international agencies contributions to which are reportable as ODA. ODA coefficients are provided for United Nations agencies which conduct part of their activities in favour of development. These coefficients are revised every few years in consultation with the agencies concerned.

6. United Nations agencies have established many specific-purpose funds. These are too numerous, and arise and disappear too quickly, to be listed in the Directives. The same applies to national non-governmental organisations. In both cases, Members must use their judgement as to whether contributions have an ODA character³. When in doubt, they may consult the Secretariat, providing details of the fund in question.

7. The Directives also list the main international non-governmental organisations (INGOs) contributions to which are reportable as ODA. These are increasingly numerous. Where Members have contributed to INGOs not on this list, they should assess their ODA character in the light of the INGOs' aims, programmes and membership. If they believe the contribution should be counted as ODA, they should so inform the Secretariat.

Official agencies

8. These include federal, state and local departments and agencies. The market-based transactions of central monetary authorities, however, do not enter into the statistics.

9. Sometimes one official agency subsidises another. Since the subsidy is internal to the official sector of the donor country, it is not reported as a flow. Rather, the transaction recorded is that between the subsidised agency and the developing country. If this transaction meets the other ODA criteria described in this paper, it is recorded as ODA.

10. Official subsidies to private firms may be recorded as other official flows (OOF). They are not considered to meet the tests of ODA, since by definition they support activities with a primarily commercial objective.

11. Official subsidies to private not-for-profit organisations (“non-governmental organisations”) that are active in development are reportable as ODA.

Flows

12. Flows are transfers of resources, either in cash or in the form of commodities or services. Since DAC statistics concentrate on transactions likely to have a development impact, loans for one year or less are not counted. Repayments of the principal of ODA loans count as negative flows, and are deducted to arrive at net ODA, so that by the time a loan is repaid, the net flow over the period of the loan is zero. Interest is recorded, but is not counted in the net flow statistics. Where official equity investments in a developing country are reported as ODA because of their development intention, proceeds from their later sale are recorded as negative flows, regardless of whether the purchaser is in a developed or a developing country.

13. Disbursements are measured on a cash basis, not an accruals basis, except that:

- wherever contributions to multilateral development banks and funds are made in the form of promissory notes, the full amount of the note is recorded at the time of deposit; and

2. Under review.

3. The coefficient established for an agency partly active in development does not normally apply to specific-purpose funds it sets up, the ODA character of which should be assessed individually. For example, 75.4 per cent of contributions to WHO's core budget are reportable as ODA. But contributions to WHO's bilharzia programme are 100 per cent ODA-reportable, while contributions to its International Agency for Research on Cancer are not ODA-reportable.

- the net present value of debt relief provided by implementing a Paris Club debt reorganisation through debt service reduction is reportable as an ODA grant in the year of the reorganisation.

14. Some transactions not recorded as transfers in balance of payments statistics are nevertheless eligible to be recorded as ODA, since they represent an effort by the official sector in favour of development. These include the costs of education and training (including stipends and travel) provided to developing country nationals in the donor country, the administrative costs of ODA programmes, subsidies to non-government organisations, and programmes to raise development awareness in donor countries.

15. Capital investment in the donor country is not regarded as a flow and is therefore not eligible to be reported as ODA. This applies even to the construction and equipment of training and research facilities related to development issues. The running costs of such facilities may, however, be counted as ODA.

Concessional in character

16. From the earliest discussions of the concept of ODA, Members agreed that it should represent some effort in favour of developing countries by the official sector. Loans at market terms were excluded. When in the early 1970s interest rates began rising sharply, it was further specified that loans could only be reported as ODA if they had a grant element of at least 25 per cent, calculated against a notional reference rate of 10 per cent per annum.

17. These elements remain today. In recent years, long-term interest rates in most OECD Member countries have fallen well below 10 per cent, so the 25 per cent grant element level has become easier to attain. But to qualify as ODA, loans must still be concessional in character, i.e. below market interest rates.

18. Where concessional and non-concessional financing are combined in so-called “associated financing packages”, the official and concessional elements may be reported as ODA, provided they have a grant element of at least 25 per cent. Such contributions must also meet the special concessionality tests for associated financing, which are based on market interest rates and set out in the *Arrangement on Guidelines for Officially Supported Export Credits* (OECD, 1998).

Příloha č. 10: Miléniové rozvojové cíle

Box 3.1. Millennium Development Goals (MDGs)
GOALS AND TARGETS FROM THE MILLENNIUM DECLARATION
Goal 1: Eradicate extreme poverty and hunger
Target 1: Halve, between 1990 and 2015, the proportion of people whose income is less than one dollar a day
Target 2: Halve, between 1990 and 2015, the proportion of people who suffer from hunger
Goal 2: Achieve universal primary education
Target 3: Ensure that, by 2015, children everywhere, boys and girls alike, will be able to complete a full course of primary schooling
Goal 3: Promote gender equality and empower women
Target 4: Eliminate gender disparity in primary and secondary education preferably by 2005 and to all levels of education no later than 2015
Goal 4: Reduce child mortality
Target 5: Reduce by two-thirds, between 1990 and 2015, the under-five mortality rate
Goal 5: Improve maternal health
Target 6: Reduce by three-quarters, between 1990 and 2015, the maternal mortality ratio
Goal 6: Combat HIV/AIDS, malaria and other diseases
Target 7: Have halted by 2015 and begun to reverse the spread of HIV/AIDS
Target 8: Have halted by 2015 and begun to reverse the incidence of malaria and other major diseases
Goal 7: Ensure environmental sustainability
Target 9: Integrate the principles of sustainable development into country policies and programmes and reverse the loss of environmental resources
Target 10: Halve, by 2015, the proportion of people without sustainable access to safe drinking water and basic sanitation
Target 11: By 2020, to have achieved a significant improvement in the lives of at least 100 million slum dwellers
Goal 8: Develop a global partnership for development
Target 12: Develop further an open, rule-based, predictable, non-discriminatory trading and financial system Includes a commitment to good governance, development, and poverty reduction – both nationally and internationally
Target 13: Address the special needs of the least developed countries Includes: tariff and quota free access for least developed countries' exports; enhanced programme of debt relief for HIPC and cancellation of official bilateral debt; and more generous ODA for countries committed to poverty reduction
Target 14: Address the special needs of landlocked countries and small island developing States (through the Programme of Action for the Sustainable Development of Small Island Developing States and the outcome of the twenty-second special session of the General Assembly)
Target 15: Deal comprehensively with the debt problems of developing countries through national and international measures in order to make debt sustainable in the long term
Target 16: In co-operation with developing countries, develop and implement strategies for decent and productive work for youth
Target 17: In co-operation with pharmaceutical companies, provide access to affordable, essential drugs in developing countries
Target 18: In co-operation with the private sector, make available the benefits of new technologies, especially information and communications

The Millennium Development Goals and targets come from the Millennium Declaration signed by 189 countries, including 147 Heads of State, in September 2000 (www.un.org/documents/ga/res/55/a55r002.pdf - A/RES/55/2). The goals and targets are inter-related and should be seen as a whole. They represent a partnership between the developed countries and the developing countries determined, as the Declaration states, "to create an environment – at the national and global levels alike – which is conducive to development and the elimination of poverty".

Příloha č. 11: Indikátory Pařížské deklarace

OWNERSHIP		TARGET FOR 2010	
1	<i>Partners have operational development strategies</i> — Number of countries with national development strategies (including PRSs) that have clear strategic priorities linked to a medium-term expenditure framework and reflected in annual budgets.	At least 75% of partner countries have operational development strategies.	
ALIGNMENT		TARGETS FOR 2010	
2	<i>Reliable country systems</i> — Number of partner countries that have procurement and public financial management systems that either (a) adhere to broadly accepted good practices or (b) have a reform programme in place to achieve these.	<p>(a) Half of partner countries move up at least one measure (i.e., 0.5 points) on the PFM/ CPIA (Country Policy and Institutional Assessment) scale of performance.</p> <p>(b) One-third of partner countries move up at least one measure (i.e., from D to C, C to B or B to A) on the four-point scale used to assess performance for this indicator.</p>	
3	<i>Aid flows are aligned on national priorities</i> — Percent of aid flows to the government sector that is reported on partners' national budgets.	Halve the gap — halve the proportion of aid flows to government sector not reported on government's budget(s) (with at least 85% reported on budget).	
4	<i>Strengthen capacity by co-ordinated support</i> — Percent of donor capacity-development support provided through co-ordinated programmes consistent with partners' national development strategies.	50% of technical co-operation flows are implemented through co-ordinated programmes consistent with national development strategies.	
5a	<i>Use of country procurement systems</i> — Percent of donors and of aid flows that use partner country procurement which either (a) adhere to broadly accepted good practices or (b) have a reform programme in place to achieve these.	PERCENT OF DONORS	
		Score* Target	
		A ALL DONORS use partner countries' procurement systems	
		B 90% OF DONORS use partner countries' procurement systems;	
		PERCENT OF AID FLOWS	
		Score Target	
A A TWO-THIRDS REDUCTION in the % of aid to the public sector not using partner countries' procurement systems.			
B A ONE-THIRD REDUCTION in the % of aid to the public sector not using partner countries' procurement systems.			
5b	<i>Use of country public financial management systems</i> — Percent of donors and of aid flows that use partner country public financial management systems in partner countries, which either (a) adhere to broadly accepted good practices or (b) have a reform programme in place to achieve these.	PERCENT OF DONORS	
		Score* Target	
		5+ ALL DONORS use partner countries' PFM systems	
		3.5 to 4.5 90% OF DONORS use partner countries' PFM systems	
		PERCENT OF AID FLOWS	
		Score* Target	
		5+ A TWO-THIRDS REDUCTION in the % of aid to the public sector not using partner countries' PFM systems.	
		3.5 to 4.5 A ONE-THIRD REDUCTION in the % of aid to the public sector not using partner countries' PFM systems.	

6	<i>Strengthen capacity by avoiding parallel implementation structures</i> — Number of parallel project implementation units (PIUs) per country.	Reduce by two-thirds the stock of parallel project implementation units (PIUs).
7	<i>Aid is more predictable</i> — Percent of aid disbursements released according to agreed schedules in annual or multi-year frameworks.	Halve the gap — halve the proportion of aid not disbursed within the fiscal year for which it was scheduled.
8	<i>Aid is untied</i> — Percent of bilateral aid that is untied.	Continued progress over time.
HARMONISATION		TARGETS FOR 2010
9	<i>Use of common arrangements or procedures</i> — Percent of aid provided as programme-based approaches ¹	66% of aid flows are provided in the context of programme-based approaches.
10	<i>Encourage shared analysis</i> — Percent of (a) field missions and/or (b) country analytic work, including diagnostic reviews that are joint.	(a) 40% of donor missions to the field are joint.
		(b) 66% of country analytic work is joint.
MANAGING FOR RESULTS		TARGET FOR 2010
11	<i>Results-oriented frameworks</i> — Number of countries with transparent and monitorable performance assessment frameworks to assess progress against (a) the national development strategies and (b) sector programmes.	Reduce the gap by one-third — Reduce the proportion of countries without transparent and monitorable performance assessment frameworks by one-third.
MUTUAL ACCOUNTABILITY		TARGET FOR 2010
12	<i>Mutual accountability</i> — Number of partner countries that undertake mutual assessments of progress in implementing agreed commitments on aid effectiveness including those in this Declaration.	All partner countries have mutual assessment reviews in place.

1. See methodological notes for a definition of programme based approaches.

Important Note: In accordance with paragraph 9 of the present Declaration, the partnership of donors and partner countries hosted by the DAC, i.e. the DAC Working Party on Aid Effectiveness comprising OECD/DAC members, partner countries and multilateral institutions, met twice, on 30-31 May 2005 and on 7-8 July 2005 to adopt, and review where appropriate, the targets for the twelve Indicators of Progress. At these meetings an agreement was reached on the targets presented under Section III of the present Declaration. This agreement is subject to reservations by one donor on (a) the methodology for assessing the quality of locally-managed procurement systems (relating to targets 2b and 5b) and (b) the acceptable quality of public financial management reform programmes (relating to target 5a.ii). Further discussions are underway to address these issues. The targets, including the reservation, have been notified to the Chairs of the High-level Plenary Meeting of the 59th General Assembly of the United Nations in a letter of 9 September 2005 by Mr. Richard Manning, Chair of the OECD Development Assistance Committee (DAC).

Notes on Indicator 5: Score for Indicator 5 are determined by the methodology used to measure quality of procurement and public financial management systems under Indicator 2 of the present framework.

O autorovi:

Ing. Michal Kaplan

tajemník pro mezinárodní rozvojovou spolupráci
Stálá mise České republiky při OECD v Paříži
e-mail: michal_kaplan@mzv.cz
internet: <http://www.mzv.cz/oecd.paris>

Pro více informací o OECD/DAC:

The screenshot shows the OECD Development Co-operation Directorate (DAC) website. The browser window title is "Development Co-operation Directorate (DAC): Department - Microsoft Internet Explorer". The address bar contains "www.oecd.org/dac". The website header features the OECD logo and the tagline "Building Partnerships for Progress". A search bar is visible with options for "This sub-site" and "Whole site". The main content area is titled "Development Co-operation Directorate (DAC)" and includes a navigation menu with links for "About", "Statistics", "Publications & Documents", and "Information by Country". A "What's new" section highlights two recent reports: "OECD Report Shows Rising Aid Flows but More Effort Needed to Reach Monterrey Goals" (dated 28-Jan-2004) and "2004 Edition of the Geographical Distribution of Financial Flows" (dated 27-Jan-2004). A sidebar on the right titled "Don't miss" lists various resources like "DAC Guidelines", "DAC's FAQ", "DAC's Glossary", "PARIS21", "DAC Members' Web Sites", "Recommended External Links on Development", "OECD Online Bookshop", "Contact Us", and "Site Map". The footer of the browser window shows the URL "http://www.oecd.org/statisticsdata/0,2643,en_2649_33721_1_119656_1_1_1,00.html" and the "Sit Internet" logo.

Další zdroje a publikace:

- 2005 Development Co-operation Report [DCD/DAC(2005)59/REV1]
- DAC Statistical Reporting Directives [www.oecd.org/dac/htm/dacdir.htm]
- Managing Aid: Practices of DAC Member Countries [DCD/DAC(2004)40]
- DAC in Dates [www.oecd.org/dataoecd/3/38/1896808.pdf]